

Sak

KONSESJONSSØKNAD FOR 420 KV. KRAFTLEDNING AURLAND I-HOL I -
USTA -
HOL KOMMUNE, BUSKERUD.

Dok.nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader
1	20.01.87	Brev fra Oslo Lysverker til U.O.	
2	30.04.87	Brev fra Universitetet i Bergen til U.O.	
3	30.11.87	Brev fra Universitet i Bergen til Oslo Lysverker.	
4	22.07.88	Brev fra Universiteet i Bergen til U.O.	
5	26.08.88	Brev fra Universitetet i Bergen til Oslo Lysverker	

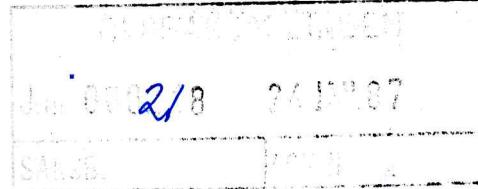

OSLO LYSVERKER

POSTADRESSE : BOKS 2481 Solli - 0202 OSLO 2
HOVEDKONTOR : SOMMERROGT. 1
TELEFON : *(02) 43 50 50
TELEX : 78715
TELEGRAMADR. : LYSVERKER
TELEFAX : 43 51 69

20.01.87

Universitetets Oldsaksamling
Frederiksg. 2/3

0164 OSLO 1

DERES BREV

DERES REF.

BK/LU
92

VÅR REF. (BES OPPGITT VED SVAR)

BREDE KRAABØL
avdelingsingeniør

ANG. KONSESJONSSØKNAD FOR 420 KV KRAFTLEDNING AURLAND I
- HOL I - USTA

Under henvisning til vedlagte rundskriv av 31.10.85 fra
NVE oversendes kopi av Oslo Lysverkers konsesjonssøknad
for 420 kV kraftledning Aurland I - Hol I - Usta dat.
17.12.86.

OSLO LYSVERKER

Bjørn O. Gullstrand
for
Jon Hopperstad
overingeniør

Brede Kraabøl,
Brede Kraabøl

Vedlegg

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
ENERGIDIREKTORATET

Vår ref. 5455 E-85 Vår dato Side
AB / IMH 31.10.1985

Deres ref. Deres dato

Rundskriv til elektrisitetsverk
og andre som søker konsesjon
for elektriske anlegg

KONSESJONSBEHANDLING AV ELEKTRISKE ANLEGG
FORHOLDET TIL LOV AV 9. JUNI 1978 OM KULTURMINNER

Ved konsesjonsbehandling av elektriske anlegg er uttalelser fra kulturminnemyndighetene hittil blitt innhentet av NVE. Det er imidlertid utbyggeren/konsesjonssøkeren som har det direkte ansvar for at nødvendige undersøkelser blir gjort og at det ikke settes i verk tiltak i strid med kulturminnelovens bestemmelser, jfr. lovens §§ 3, 8 og 9. NVE har på sin side meldeplikt etter lovens § 25.

NVE's nåværende rutine for innhenting av uttalelser har i en del tilfelle ført til misforståelser og en viss uklarhet om ansvarsforholdet. For konsesjonssøknader hvor anleggene er av slik art at kulturminner kan tenkes bli berørt, dvs. søknader som gjelder kraftledninger/kabler og andre utendørs anlegg av noen betydning, vil det derfor fra 1. januar 1986 bli gjennomført følgende endrede behandlingsrutine:

NVE vil fra 1. januar 1986 forutsette at konsesjonssøkeren selv sørger for at planene for det/de omsøkte anlegg blir forelagt vedkommende myndigheter etter kulturminneloven. I konsesjonsøknaden skal det oppgis hvilke myndigheter som har fått planene tilsendt. Uttalelser fra disse skal legges ved søknaden eller ettersendes. NVE vil når søknaden er mottatt, sende melding til vedkommende myndigheter i h.h.t. kulturminnelovens § 25. Blir det senere gjort endringer i planene, eksempelvis ved at ledningstraséer endres, må søkeren underrette kulturminnemyndighetene om dette slik at det eventuelt kan avgis ny uttalelse.

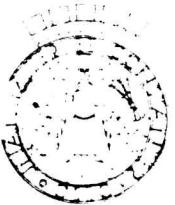
./. Til nærmere orientering om kulturminneloven og tilhørende forskrifter vedlegges ett eksemplar av Miljøverndepartementets rundskriv T-5/79.

Av forskriftene som er gjengitt på side 17 - 19 i rundskrivet framgår bl.a. hvilke institusjoner som er tillagt myndighet etter kulturminneloven. Det bes særskilt notert at Riksantikvaren og de arkeologiske muséer er tillagt myndighet for hver sine kategorier kulturminner. For å ivareta hensynet til alle kategorier, må derfor planer/søknader sendes såvel Riksantikvaren som vedkommende landsdelsmuseum.

Asbjørn Vinjar

K. G. Warloe

Kontoradresse	Postadresse	Telegramadresse	Telefon	Telex	Bankgiro	Postgiro
Middelthuns gate 29	Boks 5091 Maj. 0301 Oslo 3	Vassdrag	(02) 46 98 00	71912 NVE/SO N	0629 05 75026	5 05 20 55

OSLO LYSVERKER

POSTADRESSE BOKS 2481 SOLLI 0202 OSLO 2
HOVEDKONTOR SOMMERROGT 1
TELEFON *(02)43 50 50
TELEX 78715
TELEGRAMADR LYSVERKER

17.12.86

Norges Vassdrags- og Energiverk
Postboks 5091, Majorstua

0301 OSLO 3

DERES BREV

DERES REF

VÅR REF (BES OPPGITT VED SVAR)

BEHANDLES AV

EN/LU 92

Helge Ulsberg
avdelingsingeniør I

SØKNAD OM KONSESJON OG EKSOPPRIASJONSTILLATELSE FOR 420 KV LINJE AURLAND I - HOL I - USTA

1. HVA DET SØKES OM.

Oslo Lysverker, søker herved om disse tillatelser:

1.1 Konsesjon for bygging og drift av følgende elektriske anlegg, i medhold av lov av 19. juni 1969, nr. 65-VII:

a) Ca. 64 km ny 420 KV kraftledning fra Aurland I kraftstasjon til Hol I kraftstasjon. Ledningen bygges med tverrsnitt 3 x duplex Feral nr. 481 Parrot på strekningen Aurland I - Vestredalstjern (ca. 21,2 km) og Geiteryggen - Hol I (ca. 35,5 km). På strekningen Vestredalstjern - Geiteryggen (ca. 7,3 km) bygges ledningen med tverrsnitt 3 x duplex nr. 405 Pheasant.

b) Oppgradering av eksisterende kraftledning mellom Hol I og Usta fra 300 KV til 420 KV systemspenning. Ledningstverrsnittet økes fra simplex Pheasant til duplex Pheasant.

1.2 Eksoppriasjonsstillatelse i medhold av lov av 23. oktober 1959, omfattende følgende:

a) Erverving av alle nødvendige rettigheter for bygging og drift av kraftledning nevnt i pkt. 1.1, herunder også rettigheter til transport av materiell inn til linjetraséen.

1.3 Tillatelse til å påbegynne byggingen av de omsøkte anlegg før skjønn er avholdt, i medhold av lov av 23. oktober 1959, paragraf 25.

Oslo Lysverker skal eie og drive kraftledningen.

2. TRASEVALG

I størst mulig grad er den nye kraftledning forsøkt lagt som en parallellføring til eksisterende 420 KV-ledning Aurland - Hol. Traséen skiller lag hvor eksisterende 420 KV-ledning svinger innom Aurland III, dvs. mellom Berdalsvatn og Vestredalstjern. Mellom Vestredalstjern og Geiteryggen må omsøkte ledning overta traséen til eksisterende 420 KV-ledning. Dette skyldes plassmangel mellom oppdemt vann, RV 288 og eksisterende ledning. Ny trasé for eksisterende ledning bygges parallelt på østsiden av nåværende trasé. Linene i eksisterende 420 KV-ledning beholdes inntil det av hensyn til overføringskapasiteten, blir nødvendig å skifte til samme tverrsnitt som for den øvrige del av 420 KV-ledningen. Eventuell forsterkning av mastene gjøres på det tidspunkt det er nødvendig å øke linetverrsnittet.

Mellan Hol I og Usta beholdes samme trasé, og eksisterende master og fundamenter forsterkes for duplex Parrot. Linene er i dag simplex Pheasant. For å slippe å skifte ut eksisterende liner, beholdes Pheasant som duplex-ledere inntil det er nødvendig å øke tverrsnittet.

3. TEKNISKE DATA FOR LEDNINGEN

a) 420 KV Aurland - Hol.

Strømførende liner: 3 x duplex feral nr. 481 "Parrot"
56,7 km

3 x duplex feral nr. 405 "Pheasant"
7,3 km

Toppliner: 2 x ACS 19 no. 8AWG. (Kordeller av aluminiumsdekt stålline)

Mastemateriale: Galvanisert stål.

Faseavstand: Fra 8,40m til 10,50m.

Isolasjonsnivå: Som bestemt i gjeldende norske normer for 420 KV systemspenning med direkte jordet 0-punkt.

Trasélengde: Aurland kommune: 23,3 km
Hol kommune: 40,7 km

Senter-/senteravstand eksisterende trasé: Min. 28m,
maks. 50m.

b) 420 kV Hol - Usta.

Strømførende liner: 3 x duplex feral nr. 405 "Pheasant"

Toppliner: 1 x feral nr. 57 spesial
1 x feral nr. 60 spesial (ny).

Faseavstand: Fra 8,10m til 10,50m.

Isolasjonsnivå: Som bestemt i gjeldende norske normer
for 420 kV systemspenning med direkte
jordet 0-punkt.

Trasé lengde: Hol kommune: 14,6 km

4. BEGRUNNELSE

Nødvendigheten av å bygge det omsøkte prosjektet, begrunnes ut fra følgende momenter:

I høylastsituasjoner vinterstid er eksisterende 420 kV linje Aurland - Usta fullastet. Det har vært problemer med for høy spenning i Aurland for å oppnå tilstrekkelig spenning i mottakerenden (Oslo).

Et nytt aggregat på 225 MW er bestilt for Aurland I kraftstasjon og er beregnet idriftsatt senhøsten 1989.

Statkraft har under bygging Jostedal kraftverk på 270 MW som også ventes idriftsatt høsten 1989. Det vesentlige av denne kraften må overføres til Østlandsnettet og den korteste vei vil gå over Aurland - Usta.

Energidirektoratet har foretatt beregninger som viser at det er nødvendig å forsterke overføringskapasiteten fra Aurland eller Sima til Østlandet med en ny 420 kV linje. Man har funnet at Aurland - Usta er det beste og mest økonomiske alternativ.

Dersom det ikke bygges noen ny linje, vil en antagelig få innestengt effekt i Sogn på flere hundre MW i høylastperioder hvor denne effekt trengs på Østlandet. Verdien av denne effekt vil være en betydelig del av linjekostnaden.

Feil på en linje med dagens system vil gi store problemer i Østlandsområdet da en vesentlig del av produksjonen må erstattes fra Sverige, noe som er tvilsomt i høylastperioder.

Det oppnås også en vesentlig tapsgevinst ved den nye linje. Gevinsten er av NVE, Energidirektoratet beregnet å ha en verdi på 140 mill.kr. diskontert til nåverdi i 1985 priser.

5. KOSTNADSOVERSLAG

De omsøkte prosjektet er kostnadsberegnet til ca. 240 mill.kr. hvorav følgende fordeles på hvert av anleggene:

Aurland - Hol: ca. kr. 208 mill.
Hol - Usta: ca. kr. 32 mill.

Alle kostnader, også administrasjonskostnader, erstatninger, 10% investeringsavgift samt ca. 20% tillegg for dekning av renter og andre kapitalkostnader, er medregnet i kostnadsoverslaget. Beregningene er basert på priser pr. 1/11-86. Det er tatt hensyn til at flere av elementene i kostnadsoverslaget er beheftet med stor usikkerhet. Det er gitt tillegg i prisene for dette.

6. FORARBEIDER

6.1 Tilpassing til andre bestående og nye planlagte anlegg.

Den nye 420 kV linje Aurland-Usta går inn i bestående 420 kV system mellom Aurland-Síma området og Usta-Dagaliområdet. Tverrsnittet er økt til Parrot duplex for å kunne få samme overføringskapasitet som Statkrafts 420 kV linjer. På en mindre del av strekningen blir det Pheasant duplex inntil videre, men utskifting kan lett foretas senere.

Bygging av ny 420 kV linje Aurland-Usta er planlagt utført samtidig med at Statkraft bygger en ny 420 kV linje mellom Dagali og Nore. Det blir dermed en god sammenknytning av linjene mellom Aurland og Hallingdal og Statkrafts linjer i Numedal via 420 kV linjen Usta-Nore.

6.2 Traséundersøkelser.

For å ha størst mulig grad av valgfrihet vedrørende plassering av trasé, er aktuelle traséområder i løpet av sommeren 1986 blitt flyfotografert. All uttegning av kart og profiler vil således bli gjort ved hjelp av fotogrammetri, og traséen vil bli fastlagt i forhold til Statens kartverks koordinatsystem.

Etter flere befaringer fra våren 1986 og frem til i dag, har man kommet fram til at det foreliggende alternativ totalt sett er det beste. Dette skyldes først og fremst følgende faktorer:

- Det er lagt vekt på å finne en trasé som i størst mulig grad er en parallellføring til eksisterende 420 kV-ledning både når det gjelder spennlengder og

innbyrdes høydeforskjeller ved paralleltstående master. Dette har først og fremst en estetisk betydning, men samtidig vet man at det på denne trasé ikke har vært driftsmessige problemer.

- b) På de steder hvor traséen skiller lag med eksisterende ledning, har man lagt traséen mest mulig beskyttet mot klimatiske belastninger. Man oppnår på den måte en billigst mulig løsning, samtidig som man ved å få en god bakgrunnsdekning, oppnår en gunstig estetisk virkning.
- c) Man kan i stor utstrekning benytte de spor og transportveier som ble anlagt i forbindelse med byggingen av eksisterende ledning, samt de veier som ble bygget i forbindelse med den øvrige del av Aurlandsutbyggingen. Dette gjør seg også gjeldende for den nye traséen mellom Berdalsvatn og Vestredalstjern, hvor anleggsveien inn til Katlavatn ligger godt til rette.
- d) Senteravstanden til eksisterende trasé er valgt slik at man har en rimelig sikkerhet for at paralleltstående master ved havari ikke velter inn på nabomasten og forårsaker havari av denne.

6.3 Informasjonsmøter.

Det er avholdt informasjonsmøte i både Hol og Aurland kommune. Begge møter hadde godt fremmøte av berørte parter, det vil si grunneiere og kommunale representanter.

Forøvrig er teknisk etat i Hol kommune blitt konsultert vedrørende reguleringsplaner for traséområdet.

Det er ikke innhentet forhåndsuttalelser fra noen høringsinstans.

7. GEOGRAFISK OG TERRENGMESSIG PLASSERING

Traséens beliggenhet fremgår av trasékart i målestokk 1:10.000, tegn. nr. 04-22801 blad 1-11, samt av oversiktskart i målestokk 1:50.000, tegn. nr. 04-22800 blad 1-2. Kartene er merket som henholdsvis vedlegg 1 og vedlegg 2.

Det er ikke tegnet inn alternative traséer på kartene bortsett fra ved innføring til Hol I. Dette skyldes først og fremst at den foreslalte trasé ansees å være et godt gjennomtenkt trasévalg som i store trekk ikke gjør store inngrep hverken på private eller allmenne interesser. Når det gjelder traséføringen på to til tre begrensede områder, finner vi det riktig å redegjøre kort disse:

1) Trasénedføring til koblingsanlegget på Rud.

Rud er i dag allerede et belastet område kraftledningsmessig sett, og en ny 420 kV-ledning vil, uansett trasévalg, føre til ekstra belastninger for nærmiljøet. På grunn av eksisterende bebyggelse, er det ikke mulig å foreta en parallelføring med eksisterende 420 kV-ledning inn til koblingsanlegget. Følgende to alternativer synes realistiske: (se vedlegg 3).

A. Kraftledningen føres over Rudtoppen og ned på østsiden av eksisterende 420 kV-ledning. Videre føres den gjennom et boligfelt tilhørende Oslo Lysverker og direkte inn på koblingsstativet. Omsøkt ledning har da "byttet" trasé med eksisterende ledning. Dette betyr at eksisterende 420 kV-ledning føres inn på koblingsanlegget, mens omsøkt ledning føres utenom i samme spor som eksisterende ledning gjør i dag.

B. Omsøkt ledning føres ned på vestsiden av eksisterende 420 kV-ledning, forbi koblingsstasjonen og inn på eksisterende trasé på sydsiden av Storåne. Eksisterende 420 kV-ledning blir da kuttet i spennet som går over Storåne og ført inn på koblingsstasjonen.

For dette alternativet er det gitt dispensasjon ved Hol I kraftstasjon til å føre linjestrekket over taket på en lagerbygning.

2) Traséføring langs Strandevann.

Traséføringen er her lagt på sydsiden (på venstre side av eksisterende linje sett mot Aurland).

1. En ny trasé på nordsiden vil føre til at de nye mastene vil komme mer i silhuett sett fra vei langs Strandevann.
2. Dersom alternativet på nordsiden blir valgt, medfører dette betydelige ekstraomkostninger fordi traséen må bytte spor, hvilket betyr at master som i dag bærer Pheasant, får Parrotliner. Man må derfor regne med at en del av mastene må forsterkes, samt at det blir innført flere vinkler, dvs. flere forankringsmaster som er vesentlig tyngre enn bæremastene.

3) Traséføring ved Grimsete.

Ved Grimsete skiller i dag eksisterende 420 kV-ledning Aurland - Hol og 420 kV-ledning Sima - Aurland lag. Omsøkt 420 kV-ledning vil "bytte" trasé med Sima - Aurland-ledningen, som får ny trasé på vestsiden av dagens trasé. Grimsete vil således bli et avgrenningspunkt for 3 overføringsledninger, hvor følgende to muligheter for videreføring av omsøkt 420 kV-ledning foreligger: (se vedlegg 4)

- A. Ledningen føres tilnærmet parallelt med eksisterende 420 kV-ledning Aurland - Hol, som på et kort parti må flyttes mot øst i forhold til dagens trasé. Omsøkt ledning går da inn i et mastepunkt (mast 5) i eksisterende trasé.
- B. Ledningen føres opp mellom eksisterende 420 kV-ledning Aurland - Hol og 420 kV-ledning til Sima. Denne muligheten medfører ingen parallelitet av traséene.

Traséføring A. omsøkes av følgende årsaker:

1. En parallelføring frigjør et større område mellom Sima- og Hol-traséene, hvilket medfører at alternativet virker mindre landskapsmessig belastende.
2. Totalt medfører alternativet en mast mindre enn alternativ B. Økonomisk har ikke dette vesentlig betydning fordi alternativ A. medfører at en mast må demonteres og settes opp på nytt. (Mast 5).

8. INNVIRKNING PÅ ALLMENNE INTERESSER:

Traséen berører områder som i dag benyttes til friluftsliv og rekreasjon. Spesielt gjelder dette den del av traséen som befinner seg i Hol kommune, hvor det langs traséen forekommer en del hyttebebyggelse. I tillegg til områder langs Strandevann, som er nevnt tidligere, bør også nevnes et område i Sisseldalen som er regulert til hyttetomter. Traséen vil imidlertid ikke gå gjennom selve reguleringsområdet.

Ved Geiteryggen vil ledningen passere DNT's turisthytte, men siden omsøkt trasé er lagt på nordsiden av eksisterende 420 kV-ledning, betyr dette at traséen vil komme lenger fra turisthytten enn eksisterende ledning.

Næringsinteresser i skog- og landbruk berøres like lite av omsøkt trasé som eksisterende 420 kV-ledning.

Når det gjelder forhold til kulturminnemyndigheter vil traséforlaget med masteplatser blir forelagt Riksantikvaren og aktuelle arkeologiske museer.

Berørte tekniske etater vil få søknaden til uttalelse. Dette gjelder Statens vegvesen, Luftfartsverket og Televerket samt El-tilsynet.

9. GRUNNEIERFORHOLD, DIVERSE

Det søkes om tillatelse til å ekspropriere nødvendig grunn til kraftledningen. Oslo Lysverker vil imidlertid arbeide aktivt for å oppnå minnelig overenskomst med grunneierne.

Med det forholdvis store antall grunneiere det her er snakk om, anses det imidlertid lite realistisk å anta at man kan oppnå minnelig overenskomst med samtlige grunneiere. Den korte tidsfrist for ferdigstillelse av kraftledningen gjør det også nødvendig med en hurtig løsning av grunneierforholdene. Det anses derfor nødvendig med ekspropriasjonstillatelse.

Grunneierfortegnelse vil bli oversendt når den er ferdig utarbeidet.

Søknaden vil også bli oversendt grunneierne til uttalelse og eventuelle uttalelser oversendt Dem sammen med våre kommentarer så snart disse foreligger. Grunneierne vil også bli gjort oppmerksom på at det søkes om tillatelse til å sette igang arbeidet før skjønn er holdt og eventuelle uttalelser vedrørende dette vil også bli oversendt.

Avstanden mellom bestående og ny kraftlinje vil variere med terrenget og andre forhold. Faseavstanden vil også variere noe (fra 8,4m til 10,5m). Normalt vil senteravstanden mellom de to linjene være 38m, men vil kunne gå helt ned i 28m og på visse strekninger bli opptil 50m; sistnevnte avstand forekommer bare i høyfjellet. Byggeforbudsbeltet vil normalt være 79m, men vil variere noe der hvor parallelføringen avviker fra det normale.

Klausuleringsbeltene fremgår forøvrig av vedlegg 5. Oversikt over de forskjellige senteravstander fremgår av vedlegg 6.

I et parti mellom Geiteryggen og Vierbotn vil det bli nødvendig å legge om eksisterende 22 KV-ledning tilhørende Hol elverk.

10. TIDSPLAN

Det omsøkte prosjekt må være ferdig og i driftsklar stand senest innen månedskiftet oktober/november 1990. Arbeidene bør da kunne påbegynnes våren 1988. En del viktige materialer må settes i bestilling 1987. På grunn av prosjektets størrelse bør valg av entreprenør også være avklart i løpet av 1987 slik at det er et minimum av tid til nødvendige forberedelser og disposisjon av mannskaper.

Dette medfører at konsesjonsbehandlingen bør være avsluttet høsten 1987.

På grunn av at prosjektet berører 2 fylker og 2 kommuner, skal en rekke instanser avgive sine uttalelser i høringsrunden. Det anmodes derfor om at det blir satt tidsfrister for å avgive uttalelser, med henstilling om at tidsfristene overholdes.

Vi håper opplysningene i søknaden er tilfredsstillende og ber om en raskest mulig saksbehandling. Dersom det er spørsmål som krever ytterligere opplysninger står vi til tjeneste med dette.

Egil Røfsnes
Øyvind Røfsnes
divisjonssjef

Edvin Nordrik
Edvin Nordrik
sjefingeniør

11. VEDLEGG

Følgende dokumenter, tegninger og kart medfølger søknaden som en del av denne:

Vedlegg 1: Kart i målestokk 1 : 10.000, tegn. nr. 04-22801,
blad 1-11.

Vedlegg 2: Kart i målestokk 1 : 50.000, tegn. nr. 04-22800,
blad 1-2.

Vedlegg 3: Kart over traséføringer ved innføring til Hol I,
tegn.nr. 4-22803

Vedlegg 4: Kart over traséføringer ved Grimsete.
Tegn.nr. 3-22804

Vedlegg 5: Skisse over klausuleringsbelter, tegn.nr. 4-22805.

Vedlegg 6: Fortegnelse over senteravstander.

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼				
▼				
▼				
B	6/10 -86	Ø.L.	Ny, stukket trasé innlagt	
A	11/7 -86	Ø.L.	Forslag til ny trasé korrigert	
rev.	dato	sign.		
Dato	Konstr /Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr. Grp.233 04-22801 bl.1 (11)
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker				Erstatning for: Erstattet av
				1430-1/1
Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo		

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼				
▼				
C	8/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé inntegnet	
B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé Korrigert	
A	Juni 86	MF	Inntegnet master plass. på bestående 420 kV	
rev.	dato	sign.		
Dato	Konstr /Tegnet	Godkjent	Mälestokk	OL-tegn.nr Grp.233 04-22801 bl.2(11)
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	Erstatning for Erstattet av
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker				1430-1/2 C
Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo		

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼			
▼			
▼ C	8/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trase inntegnet
▼ B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trase korrigert
▼ A	Juni 86	MF	Inntegnet master plass. på bestående 420 kV, Tracert ny 420 kV
rev.	dato	sign.	

Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Målestokk	OL-tegn.nr.	Grp, 233
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	04-22801 bl.3 (11)	

420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker		Erstatning for	Erstattet av
		1430-1/3	✓
Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo	

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

Blad 4 utgåv

VEDLEGG 1

▼			
▼			
▼			
▼			
B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé Korrigert
A	Juni 86	MF	Integret master plass på bestående 420 kV
rev.	dato	sign.	

Dato	Konstr /Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr	Grp.233
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	04-22801 bl.4 (11)	

420 kV-ledn. Aurland-Hol
Oslo Lysverker

1430-1/4 □

Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo
------------	-----------	---------------------

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼			
▼			
▼ C	8/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé innlegget
▼ B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé korrigert
▼ A	Juni 86	MF	Innleggetmaster på bestående 420kV, Tracert ny 420 kV
rev.	dato	sign.	
Dato	Konstr /Tegnet	Godkjent	Målestokk
MARS 86	Ø.L.		1:10.000
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker			Erstatning for
			1430-1/5
Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo	

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼				
▼				
C	8/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé inntegnet	
B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé korrigert.	
A	Juni 86	MF	Inntegnet master på bestående KV.	
rev.	dato	sign.		
Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr. Grp.233 04-22801 bl.6(11)
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	Erstatning for: Erstattet av:
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker			1430-1/6 C	
Henvisning:		Beregning:	TRON HORN A/S, Oslo	

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼				
▼				
C	7/10 -86	Ø.L.	Ny, profilert trasé inntegnet	
B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé korrigert	
A	Juni 86	MF	Inntegnet master på bestående 420 kV	
rev.	dato	sign.		
Dato	Konstr /Tegnēt	Godkjent	Målestokk	OL-tegn.nr. Grp. 233 04-22801 bl.7(11)
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	Erstatning for: Erstattet av:
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker				1430-1/7 □
Henvisning:	Beregning:			TRON HORN A/S, Oslo

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼					
▼					
C	7/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé inntegnet		
B	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasé korrigert		
R	Juni 86	MF	Inntegnet master på bestående 420 kV		
rev.	dato	sign.			
Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr.	Grp.233
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	04-22801 bl.8 (11)	
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker				Erstatning for	Erstattet av
Henvisning	Beregning			1430-1/8 C	
				TRON HORN A/S, Oslo	

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼			
△	25/11-86	Ø.L.	Innfering Hol I korrigert
△	7/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé innlagt
△	16/7-86	Ø.L.	Forslag, ny trasé korrigert
△	Juni 86	MF	Integnet master på bestående 420 kV
rev.	dato	sign.	

Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr.	Grp. 233
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	04-22801 bl. 9(11)	

420 kV-ledn. Aurland-Hol
Oslo Lysverker

1430-119 □

Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo
------------	-----------	---------------------

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

▼			
▼	25/11-86	Ø.L.	Innføring Hol I korrigert
▼	7/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasee innlagt
▼	16/7-86	Ø.L.	Forslag til ny trasee korrigert
▼	Juni 86	MF	Integnet master på bestående 420kV
rev.	dato	sign.	

Dato	Konstr/Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn.nr.	Grp. 233
MARS 86	Ø.L.		1:10.000	04-22801 bl. 10(11)	

420 kV-ledn. Aurland-Hol-Uste
Oslo Lysverker

1430-1/10 □

Henvisning:	Beregning:	TRON HORN A/S, Oslo
-------------	------------	---------------------

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.
For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:
postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 1

rev.	dato	sign.				
Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn. nr.	Grp:	233
MARS 86	Ö.L.		1:10.000	04-22801bL.11 (11)		
420 kV-ledn. Aurland-Hol-Uste Oslo Lysverker				Erstatning for	Erstattet av	
Henvisning:		Beregning:		1430-1/11		
				TRON HORN A/S, Oslo		

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.
For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:
postmottak@khm.uio.no

VEDLEGG 2

▼				
▼				
▼				
▼				
▼				
A	9/10-86	Ø.L.	Ny, profilert frasé innstegnet	
rev.	dato	sign.		
Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Målestokk	ØL-tegn.nr. Grp. 233 04-22800 bl. 1(2)
MARS 86	Ø.L.		1:50.000	Erstatning for _____ Erstattet av _____
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo Lysverker				1430-1A/1 A
Henvisning:		Beregning	TRON HORN A/S, Oslo	

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

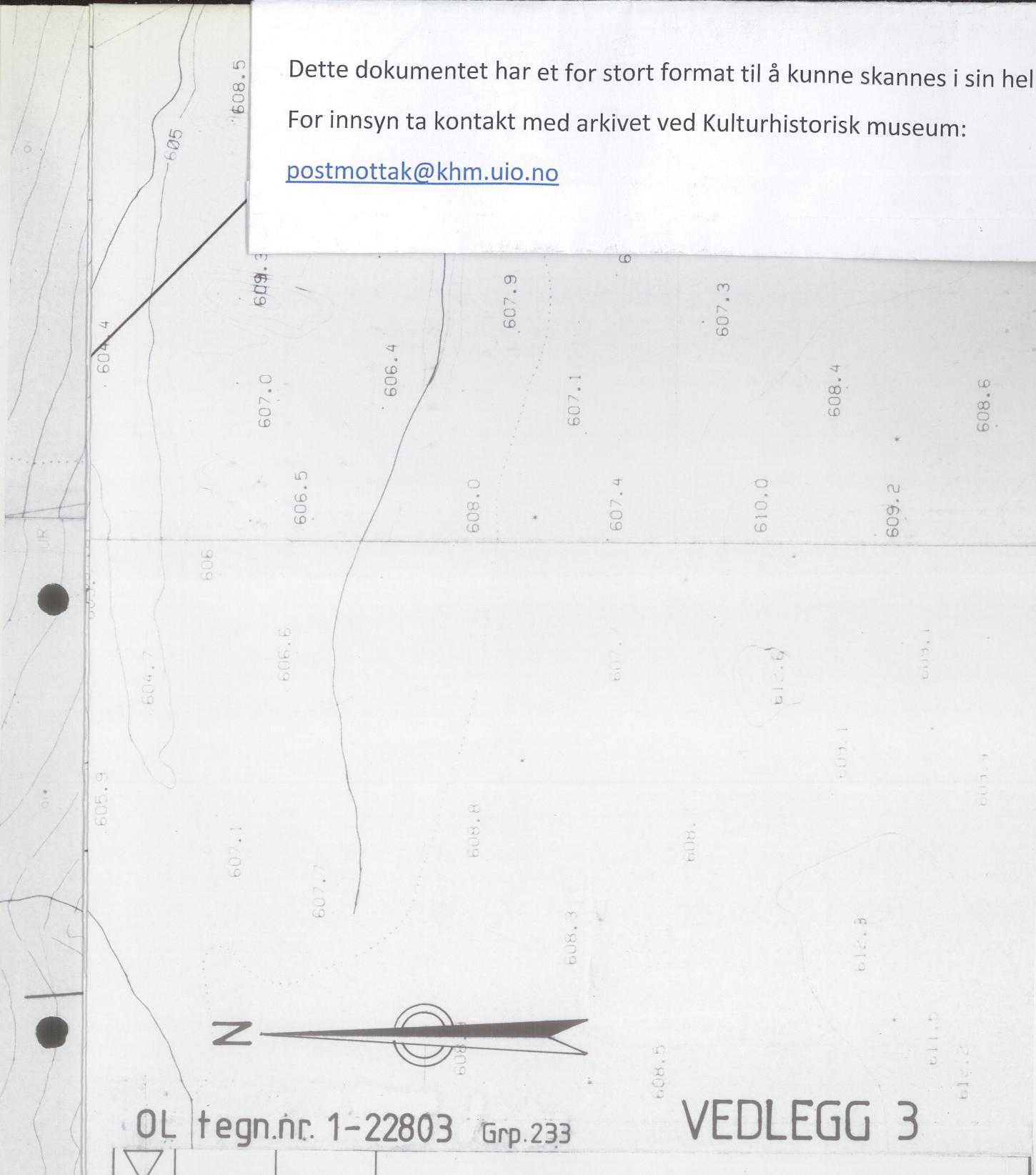
VEDLEGG 2

☐					
☐					
☐					
☐					
☒ A	9/10-86	Ø.L.	Ny, profilert trasé inntegnet		
rev.	dato	sign.			
Dato	Konstr. / Tegnet	Godkjent	Malestokk	OL-tegn. nr. Grp. 233 04-22800 bl. 2(2)	
MARS 86	Ø.L.		1:50 000	Erstatning for	Erstattet av
420 kV-ledn. Aurland-Hol Oslo - Lysverker				1430-1A/2 ☒ A	
Henvisning	Beregning	TRON HORN A/S, Oslo			

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

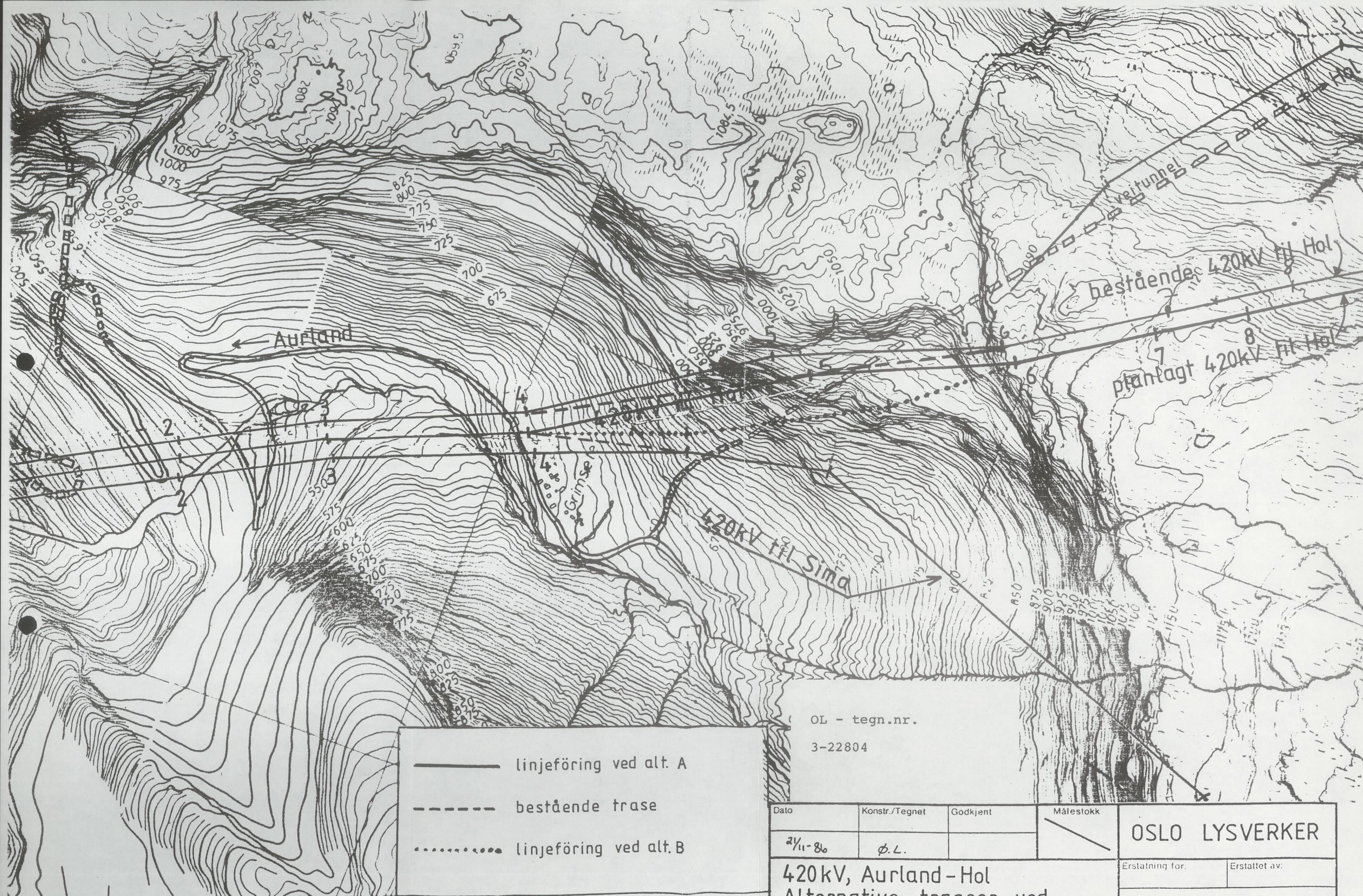
For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

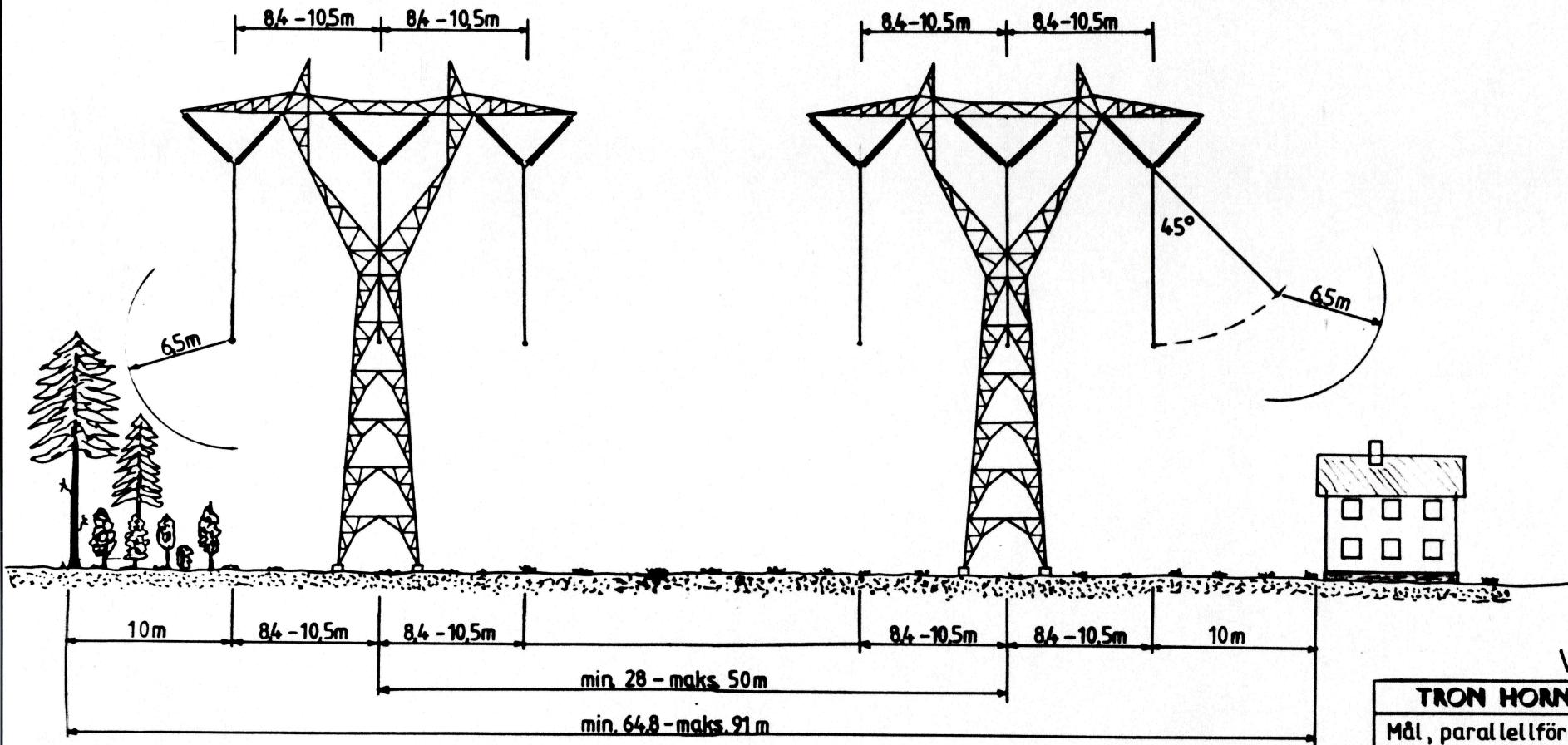

VEDLEGG 3

	TRON HORN A/s	BYGDØY ALLE 21, OSLO 2 TELEFON 02/44 79 40	Skuff:
HOL I 420 kV AURLAND - HOL	Målestokk 1:1000	Tegn. Ø.L. Trac. NF Kfr.	8.12.-86 8-12-86
OSLO LYSVERKER	Erstatning for: 1430-1C		
	Erstattet av:		

Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Målestokk
27/11-86	Ø.L.		
OSLO LYSVERKER			
420 kV, Aurland-Hol			
Alternative traseer ved			
Grimsete, mast 4-6			
Henvisning:	Beregning		
VEDLEGG 4			
TRON HORN A/S, Oslo			

VEDLEGG 5

TRON HORN %s		BYGDÅ ALLE 21, OSLO 2 TELEFON 02/44 79 40
Mål, parallellföring	Type 6L 9.5%	
420 kV Aurland-Hol	Type 6L .	
Grodning for	Pr.	
OSLO LYSVERKER	1430-1B	
Opprettet av		

OL tegn. nr. 4-22805 Grp. 233

16.12.86

TF/SA 92

VEDLEGG 6

420 KV AURLAND - HOL

Oversikt over senter-/senteravstander mellom bestående og
planlagt ledning.

- - - 00 - -

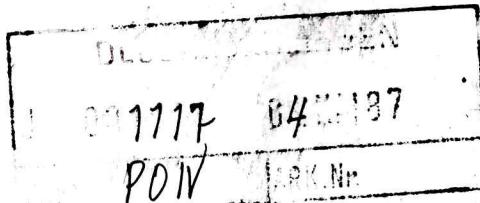
- Avstandene varierer noe på grunn av hensynet til terreng og masteplasser.
- Masterummer refererer seg til nummer på mastene i planlagt ny trasé, ref. trasékart.

Mast nummer fra - til	Senter-/senteravstand (m)
Aurland I-4	34
4-6	34-38
6-10	36-38
40-16	38 ..
16-23	ikke parallel
23-28	38
28-52	ikke parallel
52-67	40
67-70	40-45
70-72	45-35
72-73	35-40
73-75	40-45
75-76	45
78-83	50-40
83-85	40-28
85-86	28-40
86-90	40-28
90-92	28-38
92-97	38-40
97-117	40
117-118	40-28
118-121	28-40
121-146	40
146-148	40-30
148-157	30
157-158	30-40
158-167	40
167-Hol I	ikke parallel

Universitetets Oldsaksamling
Frederiksgt. 2

0164 OSLO 1

Deres ref.

Vår ref. SI/ee

BERGEN, 30. april 1987

KONSESJONSSØKNAD FOR 420 KV. KRAFTLEDNING AURLAND I-HOL I - USTA

Jeg viser til tidligere telefonsamtale med konservator Per Oscar Nybruget om denne saken. Vi ble enige om at registreringsarbeidet administreres fra Historisk museum og at Universitetets Oldsaksamling og Historisk museum sender fellesuttalelse til Oslo Lysverker på grunnlag av registreringsresultatene.

Arbeidet vil finne sted i august d.å.

./. Vedlagt til orientering brev til Oslo Lysverker med budsjettforslag.

Med hilsen

Arthur Fasteland

seksjonsleder

Svein Indrelid
førstekonservator

vedlegg

Oslo lysverker
Boks 2481 Solli
0202 OSLO 2

KOPI

Deres ref. BK/LK92   Vår ref. S10/87 SI/ba   BERGEN, 30.4.1987

KONSESJONSSØKNAD FOR 420 KV KRAFTLEDNING AURLAND I - HOL I - USTA

Vi viser til Deres konsesjonssøknad, oversendt 20.1. d.å. og til telefonsamtale med avd.ing. Helge Ulsberg.

Kraftlinjetraseen ligger innenfor Aurland kommune, Sogn og Fjordane fylke, som med hensyn til fornminnesaker administreres av Historisk museum, Universitetet i Bergen og Hol kommune, Buskerud fylke, som administreres av Universitetets Oldsaksamling, Oslo.

Etter avtale med Universitetes Oldsaksamling vil Historisk museum stå for det nødvendige registreringsarbeid for hele traseen. Felles uttalelse vil så bli gitt på bakgrunn av registreringsresultatene.

Registreringene vil finne sted i tiden 1.-15. august d.å. Tre arbeidsgrupper på to personer, vil dele traseen mellom seg. Saksbehandler og kontaktperson for oppdraget er førstekonservator Svein Indrelid. Han vil være i felten det meste av tiden og koordinere arbeidet.

- ./. Vi oversender vedlagt budsjett på kr. 190.900 for oppdraget og
./. tillater å be om a konto innbetaling av kr. 100.000 med det første.

Med hilsen

Arthur Fasteland
seksjonsleder

Svein Indrelid
førstekonservator

Vedl.: budsjett, faktura nr. 4410 330/87

Gjenpart: Økonomiavd., UlB

KOP!

BUDSJETT

for fornminneregistrering i forbindelse med konsesjonssøknad for
 420 Kv kraftledning Aurland I - Hol I - Usta

Lønnsutgifter:

Konservator 1½ mnd., inkl. for- og etterarbeid		
ltr. 25, inkl. sos. utg. og feriep.	kr.	30.200
Arbeidsgodtgjørelse, konservator i forb. m/felt-		
arbeid, 15 dager à 312,- + sos- utg., feriep.		6.000
3 feltledere, hver i 15 dager, ltr. 15		20.000
3 feltarbeidere, hver i 15 dager, ltr. 12		17.700
Sos. utg. og feriep. for feltledere, feltarb.		<u>13.800</u>
 Sum lønnsutgifter	kr.	87.700
25% dekningsbidrag Universitetet i Bergen		21.900
15% " Historisk museum		<u>13.200</u>
 Sum lønn og administrasjon	kr.	122.800
Kostgodtgjørelse 105 dager à kr. 258,-		27.100
Nattillegg 105 netter " 195,-		20.500
Reiser og transport		10.500
Driftsutgifter		<u>10.000</u>
 Sum	kr.	190.900
		=====

Bergen, 30. april 1987

Svein Indrelid
førstekonservator

NB. Budsjettet er basert på gjeldende reg. pr. 6.2.1987 og blir
 å endre i samsvar med eventuelle justeringer.

UNIVERSITETET I BERGEN
HISTORISK MUSEUM
AVDELING FOR ARKEOLOGI

KOPI

UNIVERSITY OF BERGEN
HISTORISK MUSEUM
DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY

3

Oslo Lysverker
Boks 2481 SOLLI
0202 OSLO 2

GLJUSSAMLINGEN	
J.nr.	003152
03.02.87	
SAKSB. PON	

Deres ref.
BK/LU 92

Vår ref.
S 10/87 SI/ba

BERGEN, 30.11.1987

KONSESJONSSØKNAD FOR 420 KV KRAFTLEDNING AURLAND I - HOL I - USTA.

Vi viser til tidligere korrespondanse om denne saken, sist vårt budsjettoppsett av 30.4.87 og Deres bestilling av arkeologiske undersøkelser av 19.5.87.

I løpet av sommeren 1987 utførte Historisk museum de arkeologiske registreringer som ble ansett nødvendige i henhold til Lov om kulturminner av 9. juni 1987 §§ 8 og 9.

Hele strekningen fra mastefeste I i Vassbygdi, Aurland til mastefeste 167 ved Hol I ble først befart ved hjelp av helikopter, og arbeidet i terrenget ble lagt opp på grunnlag av erfaringene fra denne befaringen.

Deretter ble hele strekningen fra mf. I til 167 gått opp til fots, med unntak av de direkte utilgjengelige partier. Ved hvert mastepunkt ble det, så sant forholdene tillot det, foretatt prøvestikking med spade for å finne eventuelle skjulte strukturer. Likeså ble strekningene mellom mastefestene undersøkt. Først og fremst med tanke på synlige strukturer, men også her ble det tatt enkelte prøvestikk.

Det ble funnet 22 strukturer av kulturhistorisk interesse langs traséen. Ingen av disse er uten videre daterbare. De fleste av dem kan ha en alder på fra et par hundre år eller mindre til tusen år eller mer. En detaljert rapport over hele registreringen og de funn som er gjort er under utarbeidelse og vil bli

UNIVERSITETET I BERGEN
HISTORISK MUSEUM

ettersendt.

Funnene fordeler seg som følger:

- Ved mastefeste 60: Steinsetting.
77: Trekull i prøvestikk.
99: Steinsetting og steinoppmuring.
101: Steinoppmuring.
116: Trekull i prøvestikk.
124: 3 groper i bakken, uten trekull.
145: 2 steinsettinger.
149: Trekull i prøvestikk.
153: Trekull i prøvestikk.
157: Trekull i prøvestikk.
158: 2 groper og 1 prøvestikk med trekull.
163: Steinoppmuring.
166: 4 kullmiler.

Bare få av funnene ligger i åpenbar konflikt med mastefester. De fleste ligger mellom festene eller umiddelbart utenfor dem.

De funn som er gjort gir ikke grunnlag for å reise innvendinger mot selve trasévalget.

Det kan imidlertid være aktuelt å flytte enkelte mastefester for å unngå ødeleggelse av de kulturhistoriske strukturene. Under enhver omstendighet vil det være nødvendig å utvise den største forsiktighet ved arbeid på disse stedene for å unngå skade. Dersom flytting ikke er mulig, kan det være aktuelt å søke frigivelse av det enkelte kulturminne etter utgraving.

Historisk museum vil foreslå at vi sommeren 1988 foretar oppmerking av alle funnsteder med markering av nødvendig sikringssone, og at det deretter foretas en felles befaring mellom representanter for Historisk museum, Universitetets Oldsaksamling og Oslo Lysverker for på stedet å avgjøre de praktiske sikringstiltak i felt.

Historisk museum, Universitetet i Bergen, har utført registeringen i samråd med Universitetes Oldsaksamling, som har det forvaltningsmessige ansvar for de fornminner som ligger i Buskerud fylke. Denne uttalelsen er gitt i samråd med Universitetes Oldsaksamling, Oslo.

UNIVERSITETET I BERGEN
HISTORISK MUSEUM

Vedlagt oversendes regning for utført arbeid.

Oslo Lysverker har tidligere innbetalt kr. 100.000,-. Vi er fri og ber om at restbeløpet, kr. 107.370,40, blir innbetalt i samsvar med vedlagte faktura.

Med hilsen

Arthur Fasteland
seksjonsleder

Svein Indrelid
førstekonservator

Vedlegg: Faktura nr. 4410 378/87

Kopi: Økonomiavd., UiB

Kopi: Universitetets Oldsaksamling, Oslo

UNIVERSITETET I BERGEN

Oslo Lysverker
Boks 2481 SOLLI
0202 OSLO 2

FAKTURA nr.

4410 378/87

Dato

30.11.1987

Inst. / Avd.
Historisk museum, avd. A

Adresse

J. Friolesgt. 3, 5000 Bergen

Ref. / Tlf.

213121 Svein Indrelid

BETALINGSADRESSE

Universitetet i Bergen
Økonomiavdelingen
Museplass 1
5014 Bergen-Universitet

Postgiro : 5 02 97 07
Bankgiro: 0616 .05 .70642

VIKTIG

Betaling merkes med FAKTURA nr.

REGNING FOR ARKEOLOGISK REGISTRERING I FORBINDELSE MED KONSE-SJONSSØKNAD FOR 420 KV KRAFTLEDNING AURLAND I - HOL I - USTA.

LØNNSUTGIFTER:

Konservator 1 1/2 måned	kr. 30.177,-
Arbeidsgodtgj. konservator	4.091,50
Feltleder/arb.	43.810,80
Sum lønn	kr. 78.079,30
25% dekningsbidrag Universitetet i Bergen	19.520,-
15% " Historisk museum	11.712,-
Sum lønn og administrasjon	kr. 109.311,30
Reiser/opphold/transport/leie av helikopter	89.512,30
Driftsutgifter	8.546,80
SUM	kr. 207.370,40
- tidligere innbetalt	kr. 100.000,00
Å BETALE	kr. 107.370,40

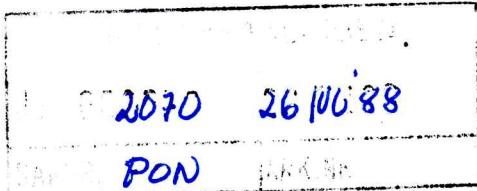

Universitetets Oldsaksamling
Frederiksgt. 2
0164 OSLO 1

Deres ref.

Vår ref. SI/tb

BERGEN, 22. juli 1988

420 kV linje Aurland I - Hol I. Arkeologisk undersøkelse.

Vedlagt oversendes 1 eksemplar av registreringsrapporter fra de arkeologiske undersøkelser ifjor i forbindelse med kraftlinjen Aurland-Hol. Funnene fra Hol kommune, Buskerud, vil bli oversendt Universitetets Oldsaksamling ved leilighet.

Med hilsen

Svein Indrelid

Seksjonsleder.

Vedlegg

KRAFTLINJETRASE AURLAND I - HOL I
Aurland kommune, Sogn og Fjordane
Hol kommune, Buskerud

INNBERETNING FRA ARKEOLOGISK
REGISTRERING 1987

Innberetning om arkeologisk registrering i forbindelse med Oslo lysverkers konsesjonssøknad for 420 kV kraftledning Aurland I - Hol I - Usta.

Innledning.

Historisk museum fikk i brev av 20.1.1987 tilsendt Oslo lysverkers konsesjonssøknad for 420 kV kraftledning Aurland I - Hol I - Usta.

Søknaden omfatter bygging av ca. 64 km ny 420 kV kraftledning fra Aurland I kraftstasjon i Vassbygdi, Aurland, til Hol I kraftstasjon i Hovet, Hol. Videre omfatter søknaden oppgradering av eksisterende kraftledning mellom Hol I og Usta fra 300 kV til 420 kV systemspenning.

Deler av traseen ligger innenfor Hol kommune, Buskerud fylke, resten ligger i Aurland kommune, Sogn og Fjordane fylke. Etter avtale med Universitetets Oldsaksamling, som har forvaltningsansvaret for Kulturminneloven i Buskerud fylke, tok Historisk museum på seg hele registreringsoppdraget, innenfor begge fylker.

Det ble ansett som nødvendig å foreta full arkeologisk registrering langs traseen fra Vassbygdi til Hovet. Det ble ikke sett som nødvendig å foreta registreringer videre fra Hovet til Usta. Registreringsoppdraget kom derfor til å omfatte 64 km kraftlinjetrasé, for det meste i høyfjellsterreng.

I brev av 30.4.1987 til Oslo lysverker varslet Historisk museum at arkeologisk registrering langs traseen ville finne sted i tiden 1.-15.august 1987. Budsjettforslaget for undersøkelsene på kr. 190.900,- ble akseptert av Oslo lysverker.

Undersøkelsene.

Undersøkelsene ble igangsstilt og gjennomført etter planen. Først ble hele strekningen flyvet opp med helikopter. Enkelte vanskelig tilgjengelige mastepunkter ble da observert særskilt med tanke på at annen registrering på disse da ikke skulle være nødvendig. På grunnlag av erfaringene fra helikopterbefaringen ble det så lagt en detaljplan for den videre undersøkelsesstrategi innenfor de enkelte deler av traseen, fra mast 1 til mast 167.

Feltarbeidet ble utført av 4 arkeologistudenter som ble delt inn i to registreringsgrupper á 2 registratører. Hvert enkelt mastepunkt ble så gått opp. På mastepunktene ble det foretatt prøvestikking med spade etter skjulte strukturer, trekull etc. Det ble videre foretatt overflatesøkning etter synlige strukturer og funn. Også strekningene mellom mastepunktene ble gått opp, men det meste av arbeidsinnsatsen ble koncentrert på og umiddelbart utenfor mastepunktene.

Av de 167 mastepunktene ble 156 oppsøkt. Det ble foretatt ca. 730 prøvestikk. 11 mastepunkter ble kun studert fra helikopter.

Funn.

Ved registreringene ble det funnet 23 strukturer av kulturhistorisk interesse, fordelt på 15 registreringsnummere. Funnene fordeler seg slik: 7 lokaliteter med trekull i prøvestikk, 6 kullgroper eller kullmiler, 3 groper uten kull, 5 steinsettinger og 2 steinoppmuringer.

De fleste av funnene lar seg ikke uten videre datere, men det er grunn til å anta at et flertall av dem kommer inn under Kulturminnelovens vernebestemmelser. For enkelte av objektene vil dette ikke med sikkerhet kunne fastslåes uten etter mer omfattende undersøkelser.

Funnene fordeler seg som følger:

- Ved mastefeste 60: steinsetting (reg.nr.1)
 77: trekull i prøvestikk (reg.nr.2)
 99: 2 steinsettinger (reg.nr. 3 og 4).
 101: steinoppmuring (reg.nr.5).
 116: trekull i prøvestikk (reg.nr.6).
 124: 3 groper uten trekull (reg.nr.7).
 145: 2 steinsettinger (reg.nr. 8 og 9).
 149: trekull i prøvestikk (reg.nr. 10).
 153: trekull i prøvestikk (reg.nr.11).
 157: trekull i prøvestikk (reg.nr.12).
 158: 2 groper og 1 prøvestikk med trekull (reg.nr.13).
 163: steinoppmuring og trekull i prøvestikk (reg.nr.14).
 166: 4 kullmiler (reg.nr.15).

Konsekvenser for anleggsarbeidet.

Funnene er få i den vestlige del av traseen, innenfor snau-fjellsområdet. De fleste er gjort i den østlige del. Her er funnene til gjengjeld så mange at det må forventes at området, særlig fra Strandavatnet og Ø-SØ-over inneholder betydelige mengder av kulturspor, særlig i form av kullmiler, kullgroper og trekullforekomster. Steinsettinger av ukjent alder og funksjon og steinoppmuringer er det flere av i den vestlige del.

I de fleste tilfeller burde det være mulig å unngå ødeleggelse av de registrerte lokaliteter ved å justere mastepllasseringene, eventuelt kun ved å vise forsiktighet under arbeidet på stedet.

Resultatet av registreringene ble meddelt Oslo lysverker i brev av 30.11.1987. Det ble da foreslått at funnstedene gåes opp

sommeren 1988 med representanter fra Historisk museum, Universitetets Oldsaksamling og Oslo lysverker. Funnstedene med nødvendig sikringssone vil da bli markert.

Bergen 19/7-1988

Svein Indrelid
førstekonservator

420 kV linje Aurland I - Hol I. Arkeologiske undersøkelser sommeren 1987.

Oversikt over utført registreringsarbeid
for hvert mastepunkt.

- Mast 1: Ca 90 m o. h. Mastepunktet ligger ved kraftstasjonsområdet. Ingen funn.
- Mast 2: Ca 450 m o. h. På berg med lite torvdekke i brattlendt terreng midt i Lovisberget. Ingen funn.
- Mast 3: Ca 550 m o. h. Lyng- og gresskledt skogsmark, nå snauhogget p.g.a. kraftlinjen. 3 stikk, ingen funn.
- Mast 4: Ca 620 m o. h. På en morenehaug ytterst på setervollen Grimsete, litt NNO for ansamlingen av sel og hytter. Seteranlegget berøres ikke direkte av masten som vil bli reist ved siden av to stående master. 4 stikk i området, ingen funn.
- Mast 5: Ca 940 m o. h. På en hylle i bratt berg. Punktet studert fra helikopter, men ikke oppsøkt, da det p.g.a. beliggenheten synes å være uten interesse.
- Mast 6: Ca 1050 m o. h. Ytterst på stupet av et berg. Punktet ble ikke oppsøkt, kun studert fra helikopter. Ingen indikasjoner på mulige fornminner.
- Mast 7: Ca 1110 m o. h. Snauberg. Stedet studert fra helikopter, ikke oppsøkt ellers. Ingen indikasjoner på mulige fornminner.
- Mast 8: Ca 1130 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 9: Ca 1050 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 10: Ca 970 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 11: Ca 930 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.

- Mast 12: Ca 930 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 13: Ca 900 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 14: Ca 900 m o. h. Punktet studert fra helikopter. Ingen fornminneindikasjoner.
- Mast 15: Ca 820 m o. h. Bjørkeli. 3 stikk. Ingen funn.
- Mast 16: Ca 770 m o. h. Like ved stor steinblokk med utover-heng som danner en heller. Prøvestikk på mastepunktet ga ikke funn, men det er kulturlag i og umiddelbart utenfor helleren.
- Mast 17: Ca 790 m o. h. På lyngkledd knaus. 2 stikk, ingen funn.
- Mast 18: Ca 1020 m o. h. På kanten av et berg. Sparsomt jordsmønn. Ingenting som tyder på fornminner. Stedet ikke oppsøkt.
- Mast 19: Ca 1010 m o. h. På delvis lyngkledd svaberg 50 m fra elva. 3 stikk, ingen funn.
- Mast 20: Punktet ikke oppsøkt. Studert fra helikopter. Ingen merknad.
- Mast 21: Traseen lå her i en høyde av ca. 1500 meter. Det var mye berg i dagen og lite jord å stikke i. Tok 2 prøvestikk, uten noe resultat (28/7 87).
- Mast 22: Ca. 1500 m o.h. Berg i dagen og mange steinblokker gjorde det vanskelig å stikke, men tok et prøvestikk uten noen resultat (28/7 87).
- Mast 23: Området besto kun av svære blokker, ingen prøvestikk (28/7 87).
- Mast 24: Samme som nr. 23 (28/7 87).
- Mast 25: Mye berg og blokker. Lite vegetasjon. Tok 2 prøvestikk, uten resultat (28/7 87).
- Mast 26: Området bestod kun av blokker og stein. Ingen prøvestikk.
- Mast 27: 2 prøvestikk, uten resultat. Mye stein og blokker, lite vegetasjon (28/7 87).
- Mast 28: Mye berg og stein, lite vegetasjon. 2 prøvestikk i det lille som var av løsmasser ga ingen resultater (28/ 87).

Mast 29: Mastepunktet lå i en lun helling mot S, mye blokker og stein. Ganske lite vegetasjon, mose og lav. Tok 6 prøvestikk. Et par cm humusjord og 5-10 cm utvasket, brunaktig sand/grus. Ingen funn (29/7 87).

Mast 30: 1450 m o.h. Sør vendt, på en topp. Fjell og mye stein. 7 prøvestikk. 4-5 cm jord/humus, 10-20 cm grus. Ingen funn (29/7 87).

Mast 31: 1450 m o. h. på en topp (knaus). Mye berg og stein, lite vegetasjon. 4 prøvestikk. 10 cm jord/humus, resten grus. Ingen funn (29/7 87).

Mast 32: På et flatt platå i sørhelling under berg. 1430 m o. h. Rik fjellvegetasjon.
4 prøvestikk, litt jord, mye grus.
Ingen funn (29/7 87).

Mast 33: Ved en myrpytt i S-Ø helling under berg. 1400 m o. h. 6 prøvestikk, fuktig, 10-15 cm jord/humus. Ingen funn (29/7 87).

Mast 34: 1355 m o. h. Sør vendt liten flate i en helling. Mye stein og blokker. 7 prøvestikk. 5-10 cm jord. Ingen funn (29/7 87).

Mast 35: 1375 m o. h. På kanten av et stup. Nordhelling av en bakke. Avgrenset av berg og stein på alle kanter. 7 prøvestikk. 10 cm jord, resten grus. Ingen funn (29/7 87).

Mast 36: 1385 m o. h. Kanten av et platå mot Katlavatnet. Omkranset av lave bergnabber. Lite eller ingen jord/humus, tørt og fint. 6 prøvestikk, ingen funn (29/7 87).

Mast 37: På et platå mot Katlavatn. Mye stein og fjell, litt vegetasjon. 6 prøvestikk, 10-15 cm jord, fuktig. Ingen funn (29/7 87).

Mast 38: 1360 m o. h. Liten haug midt i dalen, ved enden av vannet. Stein og blokker, sparsomt med vegetasjon, mose lav og litt gress. 10 prøvestikk. Lite jord. 10-20 cm rødbrun grus. Ingen funn (30/7 87).

Mast 39: 1350 m o. h. Noe berg og blokker. Noe vegetasjon, gress, vier. 7 prøvestikk. 5 cm jord/hunus. 10-20 cm silt/leire/sand. Gammel torv under dette. 7 stikk, ingen funn (30/7 87).

Mast 40: 1375 m o. h. Hellende terreng med berg og blokker ned mot veien. Vier, gress, mose. 5 prøvestikk. 5-10 cm jord, derunder leire som 39. Ingen funn (30/7 87).

- Mast 41: 1383 m o. h. Sør vendt helling mot dalen. Steinete, vått, gresskledd. 7 prøvestikk, uten funn (30/7 87).
- Mast 42: 1393 m o. h. på et platå. Berg og steinblokker. Krekling og vier. Eksponert for vær og vind. Frostsprengt. Lite eller ingen jord. 7 prøvestikk (30/7 87).
- Mast 43: Berg-topp, eksponert, goldt. Stein og blokker på berg. 6 prøvestikk i det lille som var av jord - ingen funn. (30/7 87).
- Mast 44: Bergskråning mot N. Mose, lav, på stein. 4 prøvestikk for skams skyld - ingen funn (30/7 87).
- Mast 45: Bakke mot nord. Steinblokker, berg, grus, mose. God utsikt mot dalen i V. 5 stikk, ingen funn (30/7 87).
- Mast 46: På en topp, mye småstein, noen blokker og berg. Mose, lav, lite eller ingen jord. 3 prøvestikk + leting i erosjonsflater. Ingen funn (30/7 87).
- Mast 47: 1360 m o. h. Steil skråning mot S, består av erodert fyllit. Litt mose og lav. Ingen stikk, ingen funn (30/7 87).
- Mast 48: ØSØ-vendt fjellsidemot dalen. Steinblokker og berg. Lite vegetasjon. 5 prøvestikk i fuktig jord. Ingen funn (30/7 87).
- Mast 49: 1230 m o. h. ØSØ fjellsidemot dalen. Småstein og blokker, mose, lav, krekling og hønsebær. 5 stikk i 3-10 cm jord. Ingen funn (30/7 87).
- Mast 50: 1160 m o. h. Terrenget skråner sterkt mot Ø. Gress og lyng. Lite bekkefar i S og N. I NV en ujevn flate. 2 stikk, ingen funn (31/7 87).
- Mast 51: 1135 m o. h. Ligger på en flate mellom elven og Brubotnvatn i SO og S. Lyng og busker og store steiner. En del fine flater. 13 stikk, ingen funn (31/7 87).
- Mast 52: 1145 m o. h. Øverste del av mastefestet er fjell, og nederste del er en del av veifyllingen til Aurland-Holveien. Ingen stikk, ingen funn (31/7 87).
- Mast 53: 1150 m o. h. Lyng, mose, knauser og myrlendt. 3 stikk, ingen funn (31/7 87).
- Mast 54: 1155 m o. h. En myrfplate. 1 stikk, ingen funn (31/7 87).
- Mast 55: 1195 m o. h. I V myr. I Ø skrånende berg og midt i mellom noe jord. 2 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mast 56: 1190 m o. h. Bergflate som skråner mot SV. Litt mose og lav. Noe jord. 2 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mast 57: 1170 m o. h. Ligger i en myr i en dump mellom knauser. 3 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mast 58: 1195 m o. h. Ligger på en knaus med lyng og busker. Tynt jordsmonn. 5 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mast 59: 1200 m o. h. Knauser med myr i mellom. 5 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mast 60: 1200 m o. h. Ligger på en forholdsvis flat hylle med berg og busker. Myrete med knauser. 4 stikk, ingen funn (31/7 87).

Mellan mast 60 og 61 fant vi en steinsetning, jfr. reg.nr. 1.

Mast 61: 1210 m o. h. Mastefestene ligger på en myrflate i et dalsøkk, orientert SSO-NNV. Rundt festet er det knausete med kratt, lyng og gress. 1 stikk, ingen funn (3/8 87).

Mellan mastene 61 og 62 ca 300 m SO for Mast 61 var en heller eller bergoverheng med åpning mot NV. Den var 1,5 m dyp og 2 m bred. Golvet skrånet mot vest. Stein og gress var det som dominerte. Det ble tatt 1 stikk utenfor og 1 inni. Flere var det ikke mulig å ta. Som saueskjul var det greit, men ikke noe mer.

Mast 62: 1220 m o. h. Ligger på en NO-SV gående rygg som er preget av knauser med noen flater innimellom, dekket av lyng, gress og vier. 2 stikk, ingen funn (3/8 87).

Mast 63: 1225 m o. h. Ligger på toppen av en fjellrygg som stikker ut i dalen. Knausete med myrflater, men enkelte steder tørrere. Ca 150 m lenger NO og ONO ved en bekk lå noen fine flater. I O en bergrygg som gir ly. 8 stikk, ingen funn (3/8 87).

Mast 64: Ligger i kupert terreng som skråner mot V. Det er preget av knauser, lyng og mose. Plassen er forblåst. 4 stikk, ingen funn (3/8 87).

Ca 50 m N for 64 var en lun flate med bergknauser på 3 sider og åpning mot V. 3 stikk, ingen funn.

Mast 65: Mastefestene lå på toppen av værhard knatt. Steinete med kratt og lyng. I N og S noen flater. I NV en dump. 13 stikk, ingen funn (3/8 87).

Ca 100 m NV for mast 65 var en grønn flate i en liten dump. Noe fuktig. 2 stikk, ingen funn.

Mast 66: Et NV-vendt lite dalsøkk. Svært steinete. 3 stikk, ingen funn.

Ca 100 m SSO for mast 66 var en gresskledd, men fuktig, flate hvor det rant en bekk. 2 stikk, ingen funn.

Ca midtveis mellom mast 66 og 67 var en liten dal med en bekk og gresskledde flater. Noe fuktig. 3 stikk, ingen funn.

Mast 67: Mastefestene ligger på en skrånende bergflate. Rundt er det blokkmark. Ingen funn.

Mast 68: Ca 1260 m o. h. Ligger i sterkt skrånende terreng, med få flater. Rundt festet er en del synlig Stein og blokker. Vegetasjonen er mose, lyng og noe gress. Skint jordsmønn, grå finkornet sand rett på fjell under ca 4 cm torv. 5 prøvestikk, ingen funn.

Mast 69: Ca 1260 m o. h. Ligger i sterkt hellende terreng (ca 50-55°). Ingen flater. Noen spredte steiner/blokker. Vegetasjonen er preget av gress. Torv ca 7 cm, brun/grå sand 5 cm rett på fjell. 2 prøvestikk, ingen funn.

Mast 70: Ca 1270 m o. h. Ligger på en berghylle/flate i en bratt skrånning ned mot sør. Mose- og lyngdekket, enkelte eroderte overflater. Fjell og steiner stikker opp i dagen. Torv ca 3 cm, grå finkornet sand ca 4 cm over erodert/vitret fjell. 3 prøvestikk, ingen funn.

Mast 71: Ca 1250 m o. h. Ligger i en svært bratt skrånning. Nedenfor ligger noen små vanndammer i sør. Sparsamt med vegetasjon, kun mose og lyng. Ingen prøvestikk, ingen funn.

Mast 72: Mastefeste ca 1250 m o. h. Ligger på en berghylle. Delvis mose- og lyngdekket med flere eroderte flater. Store deler av fjellet stikker opp i dagen. 2 cm torv, 4 cm gråsand. 4 prøvestikk. Ingen funn.

Mast 73: Ca 1150 m o. h. ligger i hellende terreng, dekket med mose og lyng. Enkelte mindre flater. Prøvestikk viste 3 cm torv, 6 cm sand + vitret fyll. Området rundt var kupert med en del synlige store steiner og blokker. 5 prøvestikk, ingen funn.

Mast 74: Ca 1150 m o. h. Ligger i hellende terreng dekket med mose og lyng. Torven er ca 3-6 cm og ligger rett på vitret/erodert fyll eller fast fjell. Vanskelig å ta prøvestikk. 3 prøvestikk, ingen funn.

Mast 75: Ca 1125 m o. h. Ligger på en knaus rett øst for veien opp til Geiterygghytta. Videre i øst heller terrenget ned mot en elv. Fin utsikt. Vegetasjonen er lyng og

mose. Fjell stikker opp i dagen. Enkelte eroderte flater. Ulendt terreng. Under ca 2-4 cm torv ligger vitret og oppsprukket fyllitt. 5 prøvestikk, ingen funn.

Mast 76: Ligger sørvest for Vierbotnvatnet i knauset terreng som heller ned mot vannet. Selve festet ligger i et kratt med vier og kortvokst bjørk, dvergbjørk og en del steinblokker. Lite attraktivt. Prøvestikk: Ca 3 cm torv rett på oppsprukket og vitret fyllitt. 5 prøvestikk, ingen funn.

Mast 77: Festet ligger på en knaus som heller ned mot Vierbotnvatn i sørvest. Lyng- og mosedekket og en del større Stein og blokker stikker opp i dagen. Vansklig å ta prøvestikk på grunn av stein. Torv rett på vitret fyllitt fjell. 3 prøvestikk.

Mellan mast 77 og 78 ble i et prøvestikk funnet trekull, jfr. reg. nr. 2. Stikket er tatt på en liten, fin flate ca 4x4 m i en liten vik på østsiden av en odde på nordsiden av Vierbotnvatn. Stikket med kull ble tatt ca 5 m fra vannkanten Flaten heller litt ned mot vannet og ligger i ly, med skrånende terreng ned mot flaten i nord, vest og øst. Flaten er dekket med mose og gress, og det ligger mange steiner/blokker i området. Terrenget rundt er preget av dvergbjørk og lyng. Det er tydelige spor av vannsig ned mot flaten. Det ble tatt 3 prøvestikk i umiddelbar nærhet som alle var negative. Strategafi i det positive stikket: 2 cm med torv, 6 cm kull i biter, 2 cm brunsand med vitret fyllitt. Stedet virker som en ypperlig leirplass. Ingen spor på overflaten. Utsikten er fin utover Vierbotnvatn 1048 i S og med fjell på den andre siden av vannet.

Mast 78: Ca 1253 m o. h. Ligger på en liten odde ute i Vierbotnvatn 1048. Odden/mastefestet er dekket av mose, lyng og dvergbjørk. Endel Stein/blokker. Rett under torven ligger sprukket/vitret fyllitt. 6 prøvestikk uten funn.

Mast 79: Ca. 1070 m o.h. Ligger veldig fint i en svak helling mot sør-vest ca. 100 m nord for Vierbotnvatn. Vegetasjonen er dvergbjørk, lyng og gress. Torven er ca. 5-10 cm tykk, over brun jord med mye røtter og fyllittgrus, eller torven ligger rett på fjell og Stein. 7 prøvestikk uten funn.

Mellan mastefeste 77, 78, 79 og 80 er det en del fine flater. Med Vierbotnvatn og en foss i nærheten ser området meget lovende ut. Det er bratte skråninger i nord som tar av for en del vind. Det ble tatt ca. 30 prøvestikk, men alle negative. Det ble gått litt utenom traseen også, men pga. mye tett kratt og dvergbjørk kan det lett skjule strukturer, konturer o.l. Dessuten lå det mye Stein rett under torven og synlig i dagen som vanskelig gjorde prøvestikktaking.

- Mast 80: Ca. 1050 m o.h. Ligger i småkupert og hellende terrenget nedover mot syd, dekket med dvergbjørk og lyng. Mye Stein i undergrunnen. Torven ca. 5-7 cm tykk, rett på fjell. Vitret/sprukket fylitt. 4 prøvestikk, ingen funn.
- Mast 81: Ca. 1120 m o.h. Ligger på en ujevn terrasse i hellende terrenget mot vest. Vegetasjonen består av dvergbjørk og mose. Mange bare flekker. Torven ca. 2-7 cm tykk rett på fjell/steiner (+vitret fylitt). 3 prøvestikk uten funn.
- Mast 82: Ca. 1170 m o.h. Ligger i hellende terrenget med lyng og gresskledde knauser. Mye Stein i undergrunnen. Rundt mastefestet ble det tatt 4 prøvestikk. Torv ca. 5-10 cm. Sand ca. 10 cm med rød sand (jernutfellingslag) under. Stikkene varierte i dybde fra 20 til 30 cm.
- Mast 83: Ca. 1150 m o.h. Ligger på synlig fjell ute mot et stup ned i Urevassfjorden i NNØ. Ulendt terrenget med mye bart fjell. Vegetasjonen er preget av lyng og mose. 2 prøvestikk uten funn. 3 cm torv rett på fjell.
- Mast 84: Ligger på en slak flate dekket med dvergbjørk og mose. Ca. 20 m i NV går et stup ned mot Urevassfjorden. I sør blir fjellet steilere og mer bart, og her lå en del snøflekker. Det ligger en del steiner/blokker i terrenget. Torv ca. 3 til 7 cm. Tynt grått finkornet sandlag ca. 1-2 cm rett på fjellet. 3 prøvestikk, ingen funn.
- Mast 85: Ca. 1090 m o.h. Ligger i en ur ved et stup ned til Urevassfjorden. Litt lyng og kratt. Torv ca. 5 cm rett ned på fjell. 2 prøvestikk uten funn.
- Mast 86: Ca. 1090 m o.h. Ligger på kanten av et stup som faller i N ned i Urevassfjorden. Det er mye bart fjell og noe dekket med mose. Ingen prøvestikk.
- Mast 87: Ca. 1010 m o.h. Ligger i slakt hellende terrenget ned mot vannet i N. Variert vegetasjon med litt bjørk, vier, gress og lyng. Ca. 10 cm torv grå brunjord rett på fjell ca. 5-10 cm. Mye vitret fylitt. 7 prøvestikk uten funn.
- Mast 88: Ca. 1000 m o.h. Ligger ved Ø-enden av Urevassfjorden i et terrenget som heller meget mot V-NV. Mange store blokker/steiner. Festet ligger i bjørkeskog. Bortsett fra mastefestet er det noen fine flater og knauser som

også er blitt undersøkt. Alle prøvestikk har ca. 5 cm torv, 5-10 cm brun jord med mye erodert fyllitt. 2 prøvestikk uten funn på mastefestet.

Mast 89: Ca. 1040 m o.h. Ligger i en kløft med åpning mot NNV ca. 60° helling. Bjørkeskog og mange store steiner/blokker. 2 prøvestikk, ingen funn.

Mast 90: Ca. 1015 m o.h. Ligger ca. 25 m S for elven som binder Urevassfjorden og Strandavatnet sammen. Terrenget heller sterkt ned i N, og er preget av mange store fyllitt-steinerblokker. Vegetasjonen er vier, dvergbjørk, gress og mose. 2 prøvestikk, ingen funn.

Mast 91: Ca. 1025 m o.h. Ligger S for elven mellom Urevassfjorden og Strandavatnet i ca. 45° helling ned mot elven. Terrenget preges av store fyllitt-blokker/steiner (ur) og vegetasjon med vier og lyng. Prøvestikk viste 2 cm torv, 3 cm fyllittgrus. 3 prøvestikk uten funn.

Mast 92: Ca. 1005 m o.h. Ligger ca. 100 m S for elven mellom Urevassfjorden og Strandavatnet. En del stein/blokker av fyllitt. Vegetasjonen består av mose og lyng. Prøvestikkene ca. 10 cm dype før en kom ned på fjell. 2-4 cm torv, 2-4 cm brun jord blandet med fyllittgrus, ca. 2-4 cm med fyllitt grus/vitring. 7 prøvestikk, ingen funn.

Mast 93: Ca. 980 m o.h. Ulendt, men relativt flatt terreng. Store blokker begrenset muligheten for stikking. Rett syd for mastefestene store myrflater. Noen hundre meter lenger vest kommer elven fra Urevassfjorden. 6 stikk uten funn.

Mast 94: 1045 m o.h. Sterkt hellende lende mot S. Buskvekster gjør fremkomsten noe tung. Tatt 1 stikk på et parti som var noe flatere enn resten. Ingen funn. Mellom mast 94 og 95 ble tatt 2 funntomme stikk på en liten, ujevn flate.

Mast 95: 1110 m o.h. Fortsatt hellende. I tillegg var det så mange steiner at det kan kuttes ut. Litt nedenfor, i S, en liten utflatning hvor et stikk ble tatt. Ikke funn.

Mast 96: 1160 m o.h. Bratt! Ingen stikk tatt. Det var så mange erosjonskanter at det ikke var nødvendig. Rett i Ø er elven utgravd.

Mast 97: 1125 m o.h. Terrenget fortsatt hellende, men her flatet det noe ut. En del myrlendt terreng. 2 stikk på en liten flate, ingen funn.

Mast 98: 1275 m o.h. Høyeste punkt på denne del av traseen. Mastefestene ligger på bart fjell. Ingen funn.

Mast 99: 1250 m.o.h. Svakt hellende mot N, men flatt, tynt jordlag. 2 stikk, ingen funn. Men ca. 50 m S for midtstikken var en firkantet steinsetting. 1,7mx1,7m, 0,4 m bred og 0,3 m høy. Lagt opp av flate steiner. Tatt et stikk utenfor, ikke funn jfr. reg.nr. 3. Også 19 m SSV for midtstikken ligger det en liten tørrmur. Den er 1,1 m lang, 0,6 m bred og er 0,3-0,9 m høy, jfr. reg nr. 4.

Mast 100: 1230 m.o.h. Svakt skrånende mot S. Tørt. Fine flater både i midten av mastefestene og i S. Tok 7 stikk, men ingen funn.

Mast 101: 1225 m.o.h... Litt skrånende terreng. Som 100. Tok 5 stikk, ingen funn. 190 m NO for midtstikken på mastefestet er en steinsetting/oppmuring som er ganske lik den på mast 99. jfr. reg.nr.5. Den var ca. 2,3 m lang. ca, 2 m bred og ca. 0,3 m høy. Murene var innrast men har antagelig vært 0,4 m brede.

Mast 102: 1170 m.o.h. Sterkt hellende mot S. Masse kratt, busker og steiner. Tok 3 stikk uten funn.

Mast 103: 1150 m.o.h. Sterkt hellende mot S. Svært overgrodd med busker og einer. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 104: 1150 m.o.h. Ganske lik 103, men dog en liten flate N for mastefestene. 2 stikk, ingen funn.

Mast 105: 1155 m.o.h. Som de foregående. En liten elv i V. 3 stikk, ingen funn.

Mast 106: 1175 m.o.h. Som de foregående, i tillegg var det en ur i S. 2 stikk, ingen funn.

Midtveis mellom mastene 106 og 107 ligger en fin liten tørr flate hvor det ble tatt to funntomme stikk.

Mast 107: 1175 m.o.h. Sterkt hellende og overgrodd med kratt. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 108: 1200 m.o.h. Mastefestet ligger i bratt terreng. 30 m V for mastefestene en tilnærmet flate. Lyng og einer-bevokst. 4 stikk, ingen funn. På en tilsvarende flate 6 m V for mastefestet ble tatt 3 stikk uten funn. På en flate 6 m Ø for mastefestene ble også tatt 3 stikk. Heller ikke her var det funn.

Mast 109: 1215 m.o.h. Svakt hellende mot SV. Litt busk og kratt, men mest lyng. 3 stikk, ingen funn.

Ca. 100 m NV for ny mast 110: en nydelig 25x25 m stor graskledd flate. Nesten helt plan og lå i en dump som galy for vind fra V og N.

Spor etter et gammelt bekkefar. 10 stikk, ingen funn.

Mast 110: 1225 m.o.h. Lyngbevokst sterkt hellende mot SV. Rett nedenfor er en ur. 2 stikk, ingen funn.

Mast 111: 1225 m.o.h. Heller bratt ned mot S. Lyngbevokst terrenge. Rett V for 111 et lite platå, men ikke noe spesielt innbydende. 3 stikk, ingen funn.

Mast 112: 1150 m.o.h. Svakt hellende mot S. Lyng og einer. Svært forblåst. 2 stikk uten funn.

Mast 113: 1125 m.o.h. Sterkt skrånende og bevokst med lyng og einer. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 114: 1150 m.o.h. Heller mot NV. Masten ligger ved inngangen til en kloft eller liten dal. Klattvis med lyng, ellers erosjonsflater. Svært tynt jordsmønn. 3 stikk, ingen funn.

Mast 115: 1140 m.o.h. Terrenge med lyng og busker. Skrånende bratt mot SV. Svært værhhardt. Noen få flater med tynt jordsmønn.

6 stikk, ingen funn.

20 m SØ for ny mast 114, på baksida av toppen på Vardehovdi, en liten slukt/dal med en fin flate. 2 stikk, ingen funn.

På selve toppen av Vardehovdi var en fin liten dump som var i le. 2 stikk, ikke funn.

Mast 116: 1140 m.o.h. Skråner svakt mot SSV. Noen få flater. En flate N for mastefestene og en midt i. I en avsats (ikke flate) ble det i et prøvestikk funnet litt kull.

Kullet lå rett under torven som var ca. 10 cm tykk, rett over utvaskingslaget, jfr. reg.nr.6. Det ble tatt 2 stikk til mot ØSØ i en avstand på 0,5 m og 1 m: Negative. Det var ikke mulig å ta stikk i noen annen retning. Det positive stikket lå 21 m SV for det sydvestlige festet for gammel mast 128. 6 stikk.

Mast 117: 1200 m.o.h. Ligger på høyeste topp. Bare litt lyng og mose, ellers fjell. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 118: 1115 m.o.h. Ligger på bratteste kanten på en knaus og følgelig ingen stikk der. På toppen av knausen er det en flate med lyng og bjerk. Noe værhhardt. 5 stikk, ingen funn.

Mast 119: 1125 m.o.h. Heller sterkt mot SV. Kun stein. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 120: 1190 m.o.h. Sterkt skrånende mot S med lyng, einer og stein. Ingen stikk. Men midtveis mellom gammel og ny

mast var en flate. 5 stikk, ingen funn. 50 m SV for mast 120 var det en innbydende men litt steinete flate. 7 stikk, ingen funn.

Mast 121: Delvis overgrodd nordvendt ur. Ingen stikk, ingen funn.

Mast 122: Østvendt ur med lyng og lave busker. Et par flater/av-satser. Rett nedenfor mastefestene er en skrent som strekker seg nedover mot dalbunnen. 3 stikk, ingen funn.

Mast 123: 1145 m.o.h. Ligger på en liten fjellrygg som stikker ut i dalen. Lyng, mye Stein. Værhardt (Fantastisk utsikt mot Ø og SØ). 6 stikk, ingen funn.

Mast 124: 1065 m.o.h. Ligg på ei myrlendt flate. I SO skrånar terrenget ned mot riksvegen. Mykje kratt. 4 prøvestikk, ikkje funn. Omlag 50 m frå mastepunkt vart funne 3 groper, jfr. reg.nr. 7.

Mast 125: 1080 m.o.h. Ligg nedanfor ein knaus der lendet hallar bratt mot S. Ulendt område med tett kratt og noko bjørkeskog. N for mastefestet ei tilnærma flate der det blei teke 3 prøvestikk. Ikkje funn.
Omlag 100 m Ø for mast 125 ei tørr flate, 2 prøvestikk, ikkje funn.

Mast 126: 1125 m.o.h. Lendet hallar bratt i SSV. Forblåst steinete område med lyng og mose. 4 prøvestikk, ikkje funn.

Mast 127: 1110 m.o.h. Mastepunktet ligg i ei skråning nedanfor ein bergrygg. Lendet er dominert av blokkmark overvaksen med lyng og vierkratt. Ikkje funn.

Mast 128: 1040 m.o.h. Området frå og med mastepunkt 127 til og med 130 er mykje prega av ur og krattskog, difor vanskeleg framkommeleg. Mastefeste 128 ligg i sørsvendt skrent. Ikkje stikk, ikkje funn.

Mast 129: 1050 m.o.h. S for mastefestet er ei lita flate. Omkring veks det tett kratt og bjørkeskog. 2 stikk, ikkje funn. Midtvegs til mast 130, 2 stikk på ei lita flate i ura. Heller ikkje her vart det gjort funn.

Mast 130: 1055 m.o.h. Ei noko steinete flate, 2 stikk utan funn. Bjørkeskogen ikkje så tett lenger, mindre kratt. I tillegg 2 stikk omlag 50 m SV for mast 130 på ein åsrygg. Ikkje funn.

Mast 131: Hellende myr mot V. Vier og bjerk. Noen blokker. Stein i grunnen. 4 stikk uten funn.

Mast 132: På et flatt platå som heller svakt mot SØ. Dvergbjerk og bare partier med med lav/mose. 9 prøvestikk uten funn. Det ble tatt 1 prøvestikk uten funn under en heller/-overheng 30 m N for mast 132.

Mast 133: Myrete helling mot S, litt bjerk og einer. God utsikt over dalen og mot Hallingskarvet. 3 stikk, ikke funn. 20-30 cm torv. Mellom mast 134 og 133, 2 stikk på en tørr kolle uten høy vegetasjon, ikke funn.

Mast 134: NØ-vendt helling, SV for en myr. Et par bjørker og tett dvergbjørkkratt. Ingen prøvestikk, men leting i erosjonsflater. Ikke funn.

Mast 135: I en skråning mot SV. Steiner og blokker, mindre Stein i grunnen. Bjørk, einer, lyng og gress. 4 prøvestikk uten funn.

Mast 136: I en urete helling mot SV. Mye Stein og blokker, noen fuktige flater i den SV enden. Bjørk - vier. 4 prøvestikk, ikke funn.

Mast 137: Ø for et tjern på en liten gress og lyngvokst flate med bjørk og einer. Endel blokker. 8 prøvestikk, uten funn.

Mast 138: Delvis på en flate og delvis i en skråning SV for en myr. I skråningen mye bjørk og einer. På flate litt mindre. 7 prøvestikk, uten funn.

Mast 139: I en helling mot SSV ved enden av en myr. Mye dvergbjørk og einer. Stein i grunnen. 6 prøvestikk uten funn.

Mast 140: Utørtet myrflate på et høydedrag. Omkranset av knauser og blokker. Vanlig bjørk og dvergbjørk. 8 prøvestikk uten funn.

Mast 141: På en bergknaus SV i et dalføre. Bjørk og einer. 7 funntomme prøvestikk, i den tynne jorden som omkranset knausen.

Det ble tatt 4 funntomme prøvestikk langs vannet i strandkanten mellom mast 142 og 141. Videre ble det tatt 6 stikk i vestenden av vannet. Det var myr nærmest vannkanten, men tørrere og finere et stykke lenger oppe. Endel bjørk.

Langs den nordvendte bredden i vestre del av vannet tok vi 3 prøvestikk, uten funn. Fra og med tangen hvor mast 142 skulle stå og innover mot osen, ble det tatt 13 prøvestikk, men funn ble ikke gjort.

Mast 142: På en flat odde i Stegletjødnane. Noen blokker og stor bjørk og brake. 10 prøvestikk, ikke funn.

Mast 143: Skrånende terreng mot sør og østre del av Stegle-tjødnane. Myr ved vannet. Tørrere lengre oppe. Noen blokker og endel Stein i grunnen. Bjørk, einer. 10 prøvestikk, uten funn.

Mast 144: I hellende skråning mot V. Endel små flater. Bjørk og einer. Endel blokker og stein. 6 prøvestikk, ikke funn.

Mast 145: I bakke mot NV. Mye Stein og blokker samt svært stor blokk. Bjørk og einer. 6 prøvestikk uten funn.

Steinsetting 47 m SØ for mastefeste 145, jfr. reg.nr. 8.

Steinsettingen besto av 20-30 cm store steiner lagt i en elliptisk sirkel 2 m bred og 4 m lang i retning NV-SØ. Midt i steinsettingen er det en lav forhøyning i forhold til det ellers skrånende terrenget. I den NØ og NV enden manglet endel Stein. I den NV enden kom det til en ny formasjon som kunne ligne en del av en større sirkel, ca. 3-4 m lang - vanskelig å se pga. tett vegetasjon og andre forstyrrende steiner.

Det ble tatt to stikk, både ved og i, men uten noen spor etter kull e.l.

Like SV for denne sirkulære steinsettingen fant vi enda en steinsetning, jfr. reg.nr. 9.fyllitt

Denne måler 1 m ØV og 0,95 m NS. Indre mål er 45 cm ØV og 70 cm NS. Den var bygd opp av heller og endel mindre flate steiner i en U, med kvadratiske sider. Dybden var om lag 35 cm. I den enden som ikke var murt opp, lå en flat Stein i bakkenivå, eller like over. Denne steinsetting lå 14 m SV for den første steinsettingen, og 170 grader SØ, 43 meter fra senterstolpe i mast 145.

Det ble tatt 1 lite prøvestikk i steinsettingen, men funn ble ikke gjort.

Mast 146: I en helling mot øst 1040 m.o.h. Ulendt. Bjørk, lyng og gress. Noen blokker i dagen. 7 prøvestikk uten funn.

Mast 147: Ligger i en helling mot øst. Blokker, steiner i grunnen. Bjørk, einer, lyng og gress. Ulendt, lite jord. 8 prøvestikk uten funn.

Mast 148: Ulendt li som heller mot øst. Store og mange steinblokker, gressvokst imellom. Bjørk, lyng, brake og to grantrær. 5 prøvestikk uten funn.

Mast 149: Ligger i en helling - ur mot V. Ned mot fossen, på en bergnabb med elv foss mot V og S. I ura er en rydning 4,5 m x 4 m. NV-SØ i lengdeaksen. Innenfor denne flaten ble tatt 4 stikk med store kullbiter, 8-10 cm under torvoverflaten og like over utvaskingslaget, jfr. reg.nr. 10. 6 prøvestikk utenfor flaten var uten kull.

Mast 150: Helling mot S med store steinblokker. Bjørk, einer, lyng. 2 prøvestikk, 1 med mulige ørsmå kullbiter, i laget mellom torv og utvaskingslag.

Mast 152: Bergknaus som heller mot SV. Møsedekt. Øverste del, lyng, furu, einer (Mye vegetasjon). 4 prøvestikk uten funn.

Mast 153: I sørndre del av en myrflate. Noen blokker i dagen, stein i grunnen. 6 prøvestikk. I to av dem kullbiter i et 1 cm tykt lag ca. 10 cm under torva, ved overgangen mot utvaskingslag, jfr. reg.nr. 11.

Mast 154: Ligger i en bratt, ulendt skråning som heller mot V-SV.

Store steinblokker, bjørk einer og lyng. Vanskelig å ta prøvestikk. Ikke funn.

Mast 155: ca. 925 m.o.h. Ligger midt i et belte av steiner/blokker som går N-S. (Muligens uttørket elveleie) Dette utgjør en lysning i en ellers meget tett bjørkeskog. Like ved ligger mange rydningsrøyser pent oppmurt, og steingjerder. Bakken preges av mose og gress. 2 prøvestikk uten funn.

Mast 156: ca. 950 m.o.h. Ligger i forholdsvis flatt terreng, med mye Stein i undergrunnen. Vegetasjon; bjørketrær, dvergbjørk, mose, lyng. Prøvestikk ca. 5-7 cm torv, ca. 6-8 cm grå sand/grus, videre rød grus. 8 prøvestikk, ingen funn.

Mast 157: Ca. 960 m.o.h. Terrenget heller nedover mot SV med enkelte terasser/flater i bjørkeskog. Her vokser mose, lyng og einer. Mye Stein i undergrunnen. Pga. skogen er utsikten dårlig.

Innenfor mastefestet ble det funnet kull i et prøvestikk 8 m fra stikke 157, og 21 m NØ for SV mastefot til gammel mast 169, jfr. reg.nr. 12.

Mast 158: Ligger på en myraktig flate som danner en lysningfyllitt i bjørkeskogen. Flaten er dekket av mose og lyng. Det ble tatt 12 prøvestikk. Torvtykkelse varierte fra ca. 10-15 cm hvoretteren kom direkte ned på vitret Stein eller brun jord. Ikke funn. Mellan mastepunkt 158 og gammel mast 170 ble funnet 2 groper og et prøvestikk med trekull, jfr. reg.nr. 13.

Mast 159: ca. 1060 m.o.h. 6 prøvestikk - glissen krattskog (bjørk) mye bart fjell overgrodd med mose, og en del lyng. Skrinnt jordsmønn. Feltet rundt var ulendt, slik at det var sparsomt med flater. Ingen funn.

Mast 160: ca. 1050 m.o.h. 6 prøvestikk. Mastepunktet ligger i hellende terreng mot V. Vegetasjonen besto av tett dvergbjørk, lyng og mose, ellers forholdsvis åpent. Undergrunnen består av en del Stein/blokker. Skrinnt jordsmønn. Ingen funn.

Mast 162: ca. 1050 m.o.h. 7 prøvestikk. Her var området knauset + mye stein, som var overgrodd av vegetasjon. Mye bjørk - dermed var det vanskelig å ta prøvestikk. Ingen funn.

Mast 163: ca. 1050 m.o.h. Ligger på en flate med mye stein/blokker i undergrunnen. Vegetasjonen består av tett bjørkeskog, mose, lyng og gress. Noen hundre meter vest for festet lå det et lite vann, omkranset av myrområde. Ved mastefestet ble det tatt 10 prøvestikk og ellers mange rundt om i området. Ikke funn.

Midt mellom gammel mast 175 og 176 i en liten N-gående dal/eid, rett under kraftlinjen, ligger en flate på ca. 6x20m hvor det i N del er mange merkesteiner. I den NØ utkanten av steinsamlingen ligger en oppmuret stein-struktur.

Bortsett fra at det under den gamle kraftlinjen er hugget og ryddet trær, preges vegetasjonen av bjørkeskog, vier, lyng og gress. I undergrunnen er det mye stein/blokker. Utsikten sperres av ca. 5-7 m høye rygger og trær, jfr. reg. 14.

Mast 164: ca. 1040 m.o.h. Ligger i hellende terreng ned mot S. Mye stein/blokker i området, både over og under torven. Vegetasjonen består av tett bjørkeskog, vier, mose, lyng og gress. 7 prøvestikk, ingen funn.

Mast 165: ca. 1065 m.o.h. Ligger på en høyde, med bratte skråninger ned i SV. Terrenget er ulendt med bjørkeskog, einer, lyng, mose og gress. Mye stein/blokker. 5 prøvestikk.

Mast 166: ca. 1045 m.o.h. Ligger i tett bjørkeskog hvor terrenget heller nedover i Ø mot et myraktig område med en liten dam på 5x10 m. Det er mange synlige steiner/blokker ved mastefestet. 12 prøvestikk, ikke funn.

I området N-NV for mastefeste 166 er det funnet 4 kullmiler, jfr. reg.nr. 15.

Mile 1, 2, 3 og 4 ligger i tett bjørkeskog som heller nedover i V med enkelte terrasser. Her er bjørk, einer, lyng, gress og mose. Det ligger mange store blokker/steiner strødd rundt og området er meget uoversiktlig. Mile 1 og 2 ligger på en rygg hvor det i SØ heller ned mot et myraktig område der det ligger en liten dam på ca. 5x10 m. Mile 3 og 4 ligger V for mile 1. Det er enkelte lysninger i skogen. V for mile 1 og 2 går en del eldre stier/vannsig på kryss og tvers.

Mile 1 ligger 30 m (265 grader) VSV for gl.mast 178 og 30 m (ca.350 grader) NV for mastepunkt 166.

Mile 2 ligger ca 17 m S for mile 1 og 22 m (320 grader) V for mastepunkt 166.

Mile 3 ligger ca. 56 m VNV for mile 1.

Mile 4 ligger ca. 48 m V for mile 3.

Mast 167: ca. 1055 m.o.h. Ligger på en åpen flate med mye stein/-blokker i dagen og i undergrunnen. Rundt er det tett bjørkeskog. Ellers består vegetasjonen av mose, lyng og gress. Strategrafien i prøvestikket: 3-4 cm torv, 5 cm grå sand/grus og 5 cm rød sand/grus. Ingen funn.

Tilleggsopplysninger og tilleggsinformasjon.

A. Informasjon om fornminner i Aurlandsfjellene.

27.7.1987. Samtale med Otto Midje, eier av Østerbø turisthytte. Han kjenner til en del dyregraver i fjellene omkring Østerbø, bl.a. skal det være noen mellom Dyranosi og Store Høgenosi. (37,5-39N/18-20E, kartblad M711 Aurlandsdalen).

Like S for Liahovden (53N/24E, kartblad M711 Aurlandsdalen) skal det ligge et helt anlegg på 10-15 graver, bl.a. med godt synlige ledegjerder.

SV for Svarthovden, Ø for elva som renner gjennom Langedalen (50N/21E, kartblad M711 Aurlandsdalen) skal det visstnok også ligge flere dyregraver.

B. Dyregraver ved Strandavatnet.

30.7.1987. Det ble funnet to dyregraver i en dal som går opp fra Veslelie ved Strandavatnet. Funnstedet ligger utenfor kraftlinjetraseen. (reg.nr.16).

C. Funn av trekull i prøvestikk ved Steglatjødnane.

3.8.1987. Det ble funnet trekull i prøvestikk på en tange ved Steglatjødnane. Funnstedet ligger utenfor kraftlinjetraseen. (Reg.nr.17).

D. Opplysninger om dyregrav ved Berdalsbotn.

3.8.1987. Arbeidere fra Oslo lysverker opplyste at det skal være en dyregrav V for vannet ved Berdalsvatni, koordinat 41x15y på kart M711 Aurlandsdalen. Det opplyses at den skal være ca 2,5-3 m vid og 1,5 m dyp. Man kan se oppmuring langs den ene innsiden. Det fører to ledegjerder fram til graven, men de skal være noe vanskelig å se. Dyregraven ligger nær en varde, sannsynligvis en DNT-varde.

E. Kullgropor og andre kulturspor ved Steinbergdalen turisthytte.

4.8.1987. Under samtale med Jon Fimreite, eier av Steinbergdalen turisthytte, fikk vi opplyst at det fantes interessante strukturer nær hytta. Etter en del leting fant vi stedet. Her ble da funnet en stor, flott kullmile. Det er muligheter for at her også finnes andre fornminner, da det var en del småhauger her. Det kan ikke utelukkes at her er

graver. Her skal også ha vært rester av en lang hustuft, men denne er visstnok gått tapt. På grunn av tidsnød ble funnene ikke nærmere registrert.

F. Registrering Vasshellervatnet - Vestredalsvatnet - Geite-ryggen.

5.8.1987 ble det rekognosert i området langs Vasshellervatnet og elven ned til Vestredalsvatnet, videre opp til hengebroen N for Geiteryggshytta. Det ble stukket på tørre flater, på tanger og nes, og ellers hvor det kunne være tenkelig å gjøre steinalderfunn. Ialt ble tatt 50 stikk, alle negative.

G. Rekognosering i reguleringssonen av Strandavatnet.

6.8.1987 ble det rekognosert en del i reguleringssonen ved Strandavatnet. Man begynte i V-re ende og gikk langs NØ-siden til tverrelven Tyrvia, hvor det ble funnet en flatretusjert pilespiss av grønnlig kvartsitt samt en del avslag av samme slags materiale, foruten noen avslag av en lysere kvartsittvariant (reg.nr.18).

Videre ble i samme område funnet en hestesko og et bitt av jern (reg.nr.19).

De enkelte registreringer.

Reg.nr. 1 Steinsetting.

Flyfoto: C5 - 8936 Høyde o.h.: 1200 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

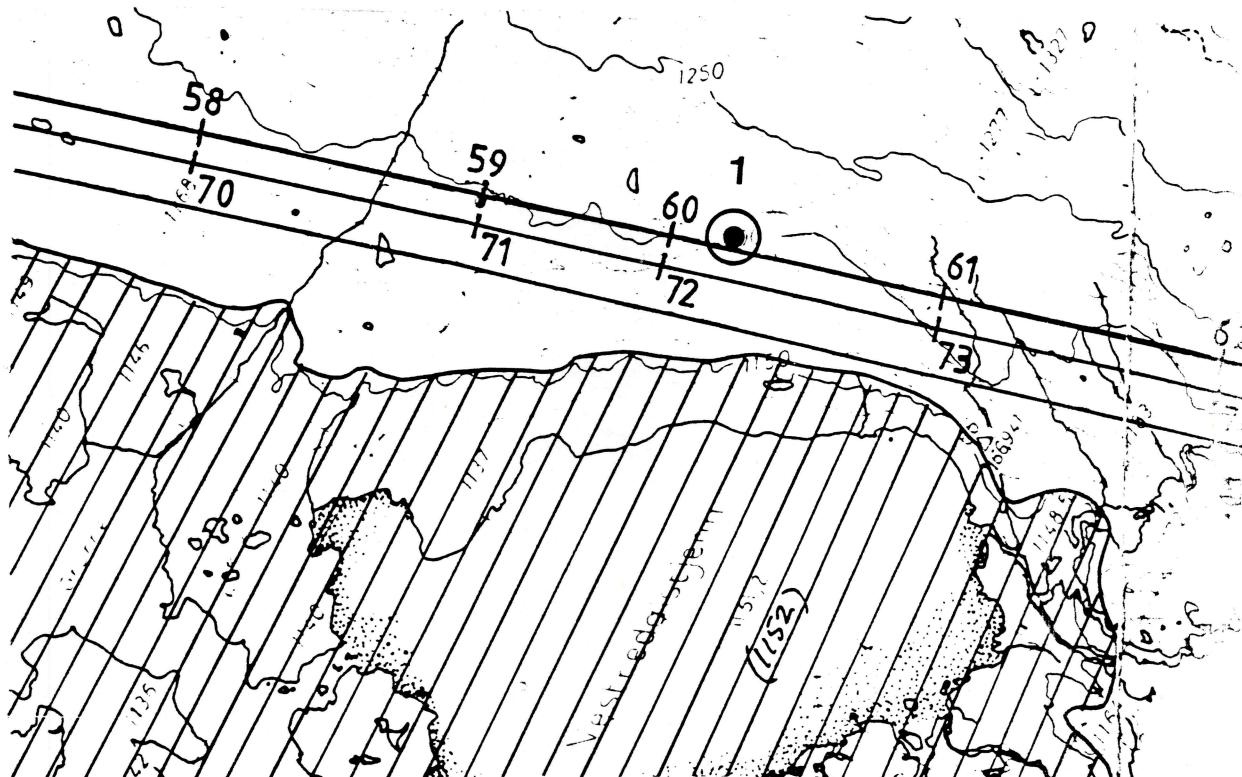
Registrert av Olaug Økland og Øystein Geber 31.7.1987.

Terreng og registrering: Funnstedet ligger på sørøstsiden av Vestredalstjern, ca 150 m fra høyeste regulerte vannstand. Steinsettingen ligger ved mast 60 (ny trasé), på et lite, flatt platå i en slukt som heller mot V, 90 m SØ for gammel mast 72 og 5 m S for et lite bekkefar. Fra stedet er det utsikt over Vestredalsvatnet i V. Mot N og S er utsikten blokkert av knauser. Terrenget er preget av lyng, busker og gress.

Fornminnebeskrivelse: Steinsettingen er ca 1,9 m lang Ø-V og 1,6 m N-S. Den består av 0,3-0,4 m store steiner på rad og rekke, uten noen form for oppmuring. I Ø kan en følge steinene inn i en stor tue. Steinsettingen er overgrodd med kraftig gress. Prøvestikk i og rett utenfor var negative, men ca 5 m SØ for steinsettingen ble i et prøvestikk funnet kull 4-5 cm under torven og over utvaskingslaget. Steinsettingen er godt synlig, men uklart markert.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr.2: Trekull i prøvestikk.

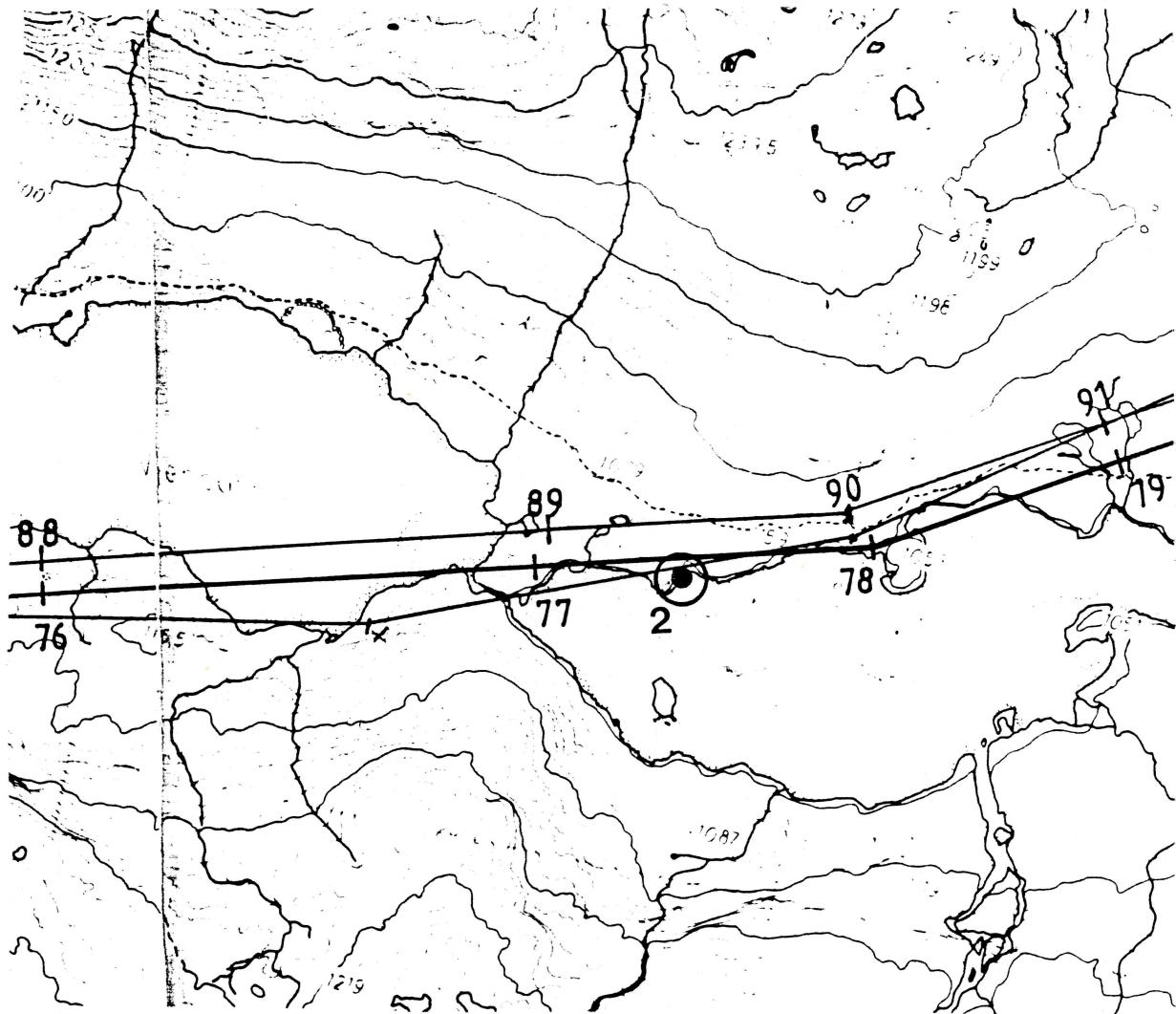
Flyfoto: B8 - 8936. Høyde o.h.: 1050 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Nina Hagerup og Kristin Holtermann 3.8.1987.

Terreng og lokalisering: Stedet ligger mellom mastefeste 77 og 78 i en liten vik på Ø-siden av en odde på N-siden av Vierbotnvatn (1048). Flaten hvor prøvestikket er tatt har naturlig avgrensning i N, Ø og V. Her skråner terrenget oppover. Vegetasjonen på flaten er gress, men rundt vokser det dvergbjørk, lyng og mose. I området omkring ligger det mange steiner/blokker. Stedet er en god leirplass. Fra flaten har en i S fin utsikt utover Vierbotnvatn med fjell på den andre siden. Det er tydelig spor av vannsig ned mot flaten.

Fornminnebeskrivelse: På flaten ble tatt 4 prøvestikk, hvorav det ene ga funn av trekull. Dette stikket ligger 5 m fra vannkanten. Øverst var det 2 cm torv, derunder 6 cm med kull og kullbiter, så 2 cm brun sand/jord med vitret fyllitt.

Reg.nr. 3. Steinsetting.

Flyfoto: B2 - 8936. Høyde o.h.: 1250 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Olaug Økland og Øystein Geber 28.7.1987.

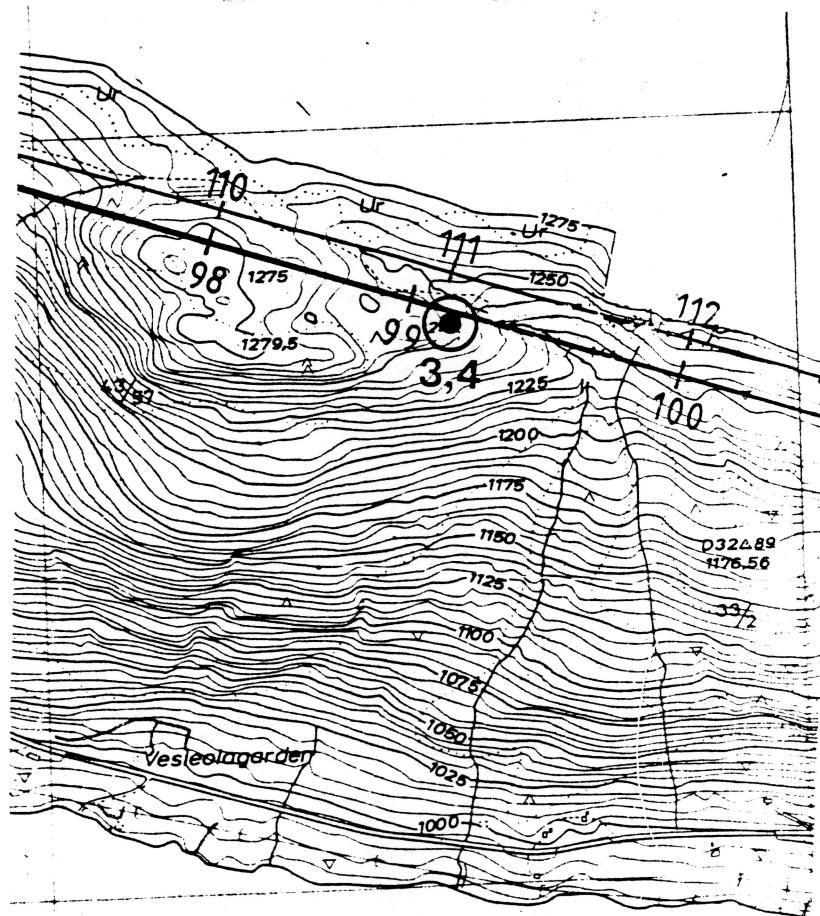
Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger på en høyde, ca 2,4 km Ø for innfallsoset i Strandavatnet og ca 750 m fra strandkanten. God utsikt over vannet i Ø og V. Terrenget er karrig med frostspregt Stein i overflaten. En del gress og mose. Steinsettingen ligger ca 50 m S for midtstikket for mast 99 (ny trasé), på toppen av en høyde.

Fornminnebeskrivelse: Steinsettingen måler utvendig 1,7x1,7 m og er 0,3-0,4 m høy. Murene er 0,4 m brede. Den er bygget av 0,2-0,3 m store steiner i 3-4 skift. Midt i steinsettingen ligger noen utraste steiner. Steinsettingen er godt synlig og klart markert.

Datering: Uviss alder, men kan være av nyere dato.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 4. Steinsetting.

Flyfoto: B2 - 8936. Høyde o.h.: 1250 m.

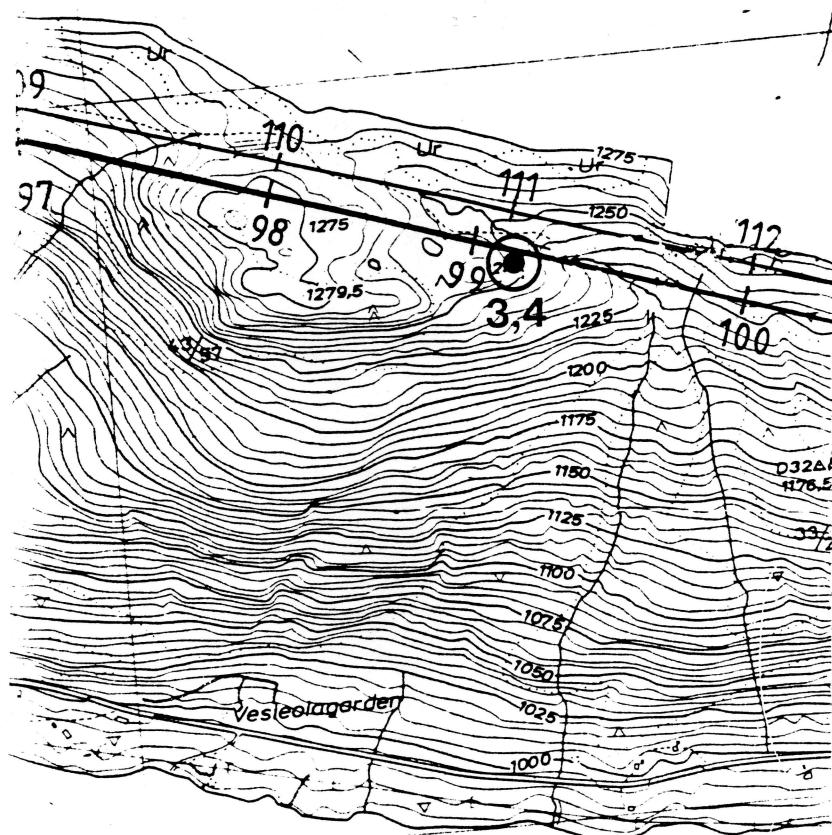
Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Olaug Økland og Øystein Geber 28.7.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger på en høyde, ca 2,4 km ø for innfallsoset i Strandavatnet og ca 750 m fra strandkanten. God utsikt over vannet i ø og V. Terrenget er karrig med frostsprengt stein i overflaten. En del gress og mose. Steinsettingen ligger 20 m SSV for midststikket for mast 99 (ny trasé), litt på siden av høyden.

Fornminnebeskrivelse: Steinsettingen er 1,1 m lang, 0,6 m bred og 0,3-0,4 m høy og er bygget av samme type stein og også på samme måte som reg.nr.3. Den er uten vegetasjon, er godt synlig og klart markert.

Datering: Uviss alder, men kan være av nyere dato.

Reg.nr. 5 Steinoppmuring

Flyfoto B2 - 8936 Høyde o.h.: 1225 m.

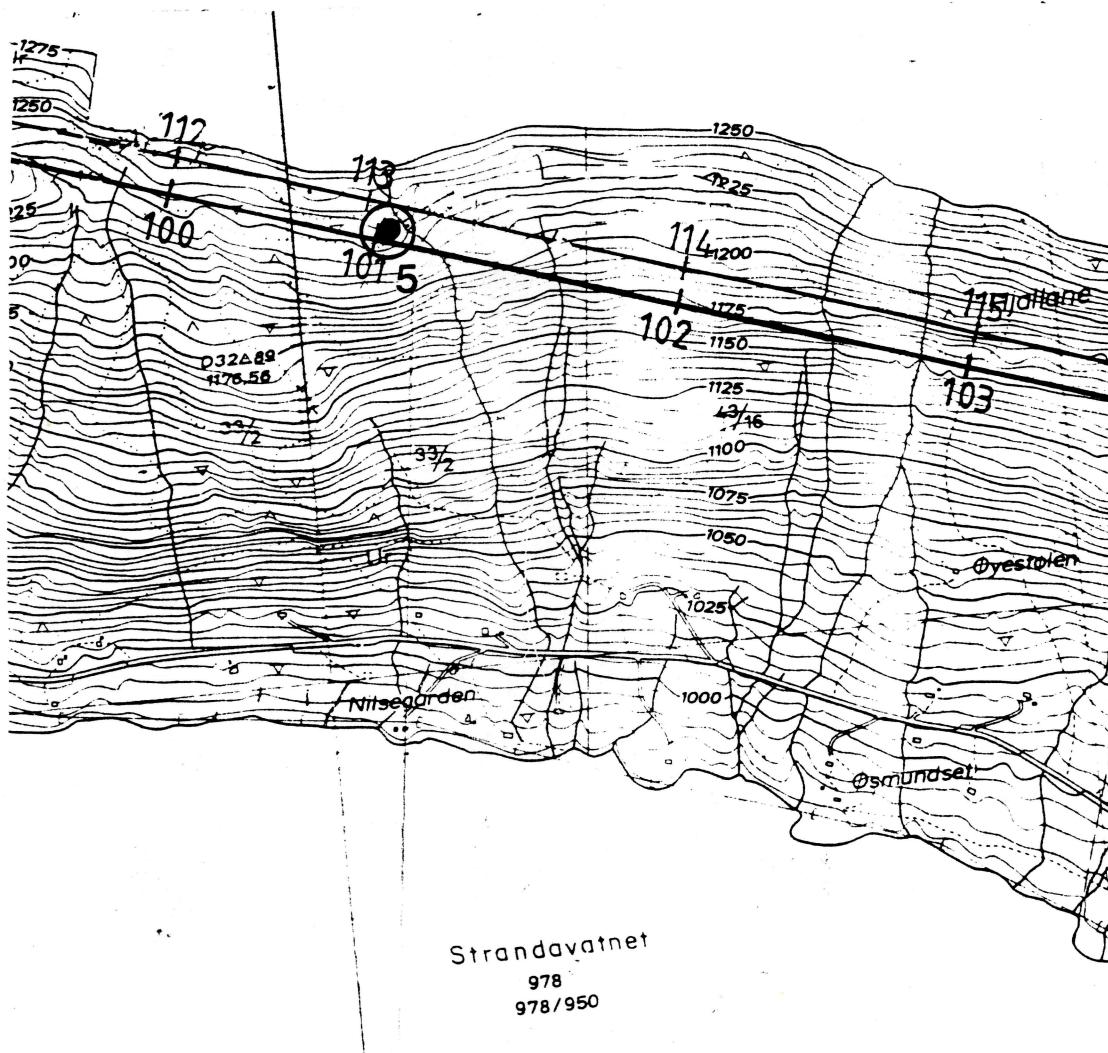
Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Øystein Geber og Olaug Økland 28.7.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger N for Strandavatnet, i lien, ca 650 m ovenfor vannet, vel 1 km NØ for Vesleolagarden og vel 600 m N for Nilsegården. Steinoppmuringen ligger på en tørr flate med spredte einerbusker, lyng og gress, 19 m ØNØ for midtstikket i mast 101 (ny trasé).

Fornminnebeskrivelse: Steinoppmuringen er ca 2,3 m lang, ca 2 m bred og ca 0,3 m høy. Den er bygget av ca 0,4 m store steiner. I SØ-re kant er det en 0,4 m bred åpning. Foran åpningen og inni steinoppmuringen ligger en del utraststein. Steinoppmuringen er godt synlig og klart markert.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 6 Trekull i prøvestikk

Flyfoto: A17 - 8936 Høyde o.h.: 1140 m.
Hol kommune, Buskerud fylke.

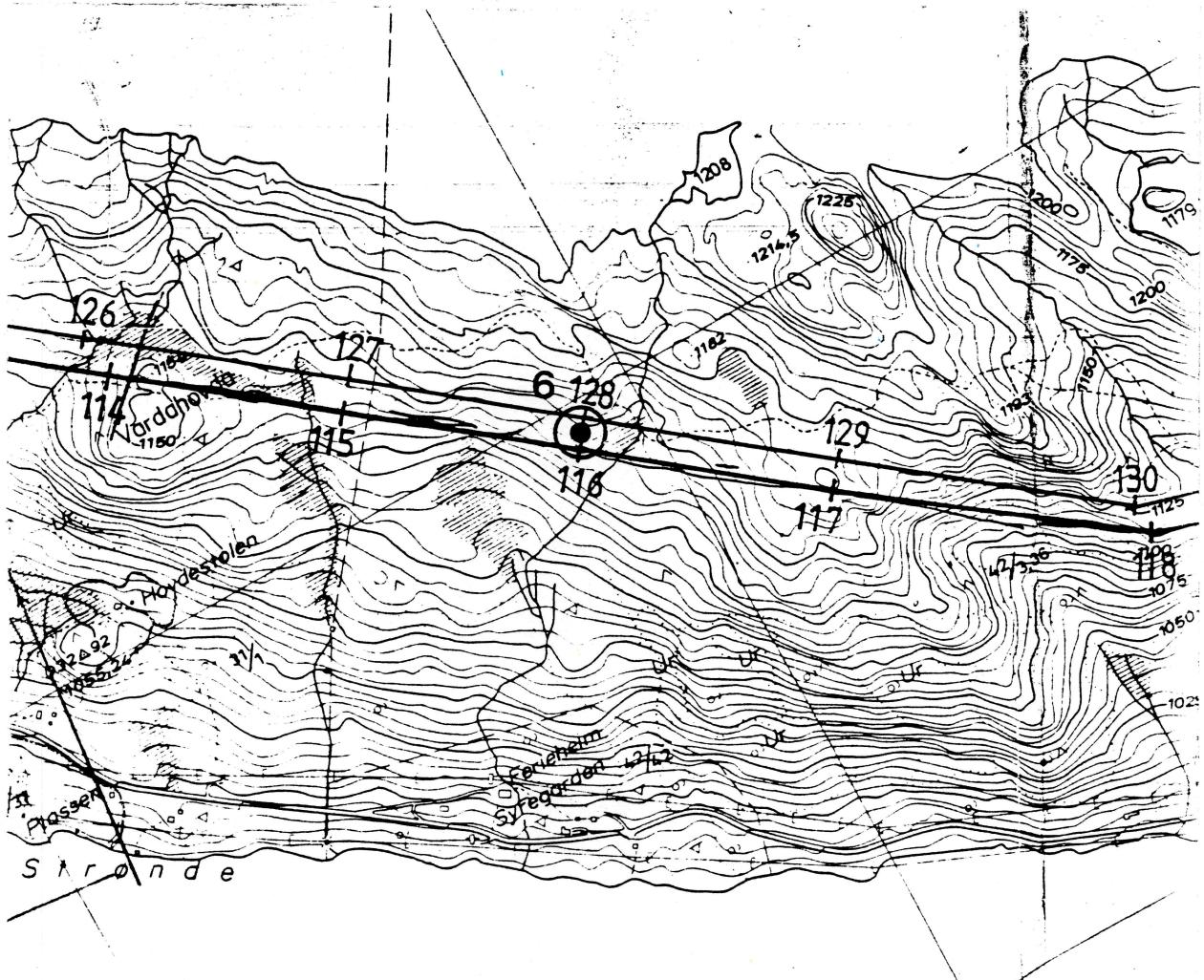
Registrert av Øystein Geber og Olaug Økland 30.7.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger på Ø-siden av Strandavatnet, ca 500 m NØ for Syregarden ferieheim. Terrenget skråner svakt mot SSV med noen få flater. En flate ligger N for mastefestene 128 (gammel) og 116 (ny trasé), en annen ligger midt mellom. Her ble tatt en del stikk. På en liten avsats, 21 m SV for det SV-ligste festet for gammel mast 128 ble funnet trekull i et prøvestikk.

Fornminnebeskrivelse: Trekull i ett stikk, ingenting i de 5 andre.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 7 Tre groper uten trekull.

Flyfoto: A16 - 8936. Høyde o.h.: 1070 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Olaug Bergseth og Øystein Geber 4.8.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger på N-siden av Strandavatnet, vel 1200 m fra stranden ved Kalken og ca 650 m NV for Minnestølen. Gropene ligger på et platå, preget av lyng, mose og kratt. Platået ligger øverst i dalen som fører ned til Minnestølen. Grop 1 ligger 51 m ØSØ for sentrum i gammel mast 136 og ca 58 m ØNØ for sentrumsstikket for mast 124 (ny trasé). Grop 2 ligger 4,5 m NV for grop 1 og grop 3 ligger 21 m NNØ for grop 1. Omrent 90 m SV for gropene renner en bekk. Fra stedet er det utsikt over dalen mot Hattenuten i SØ.

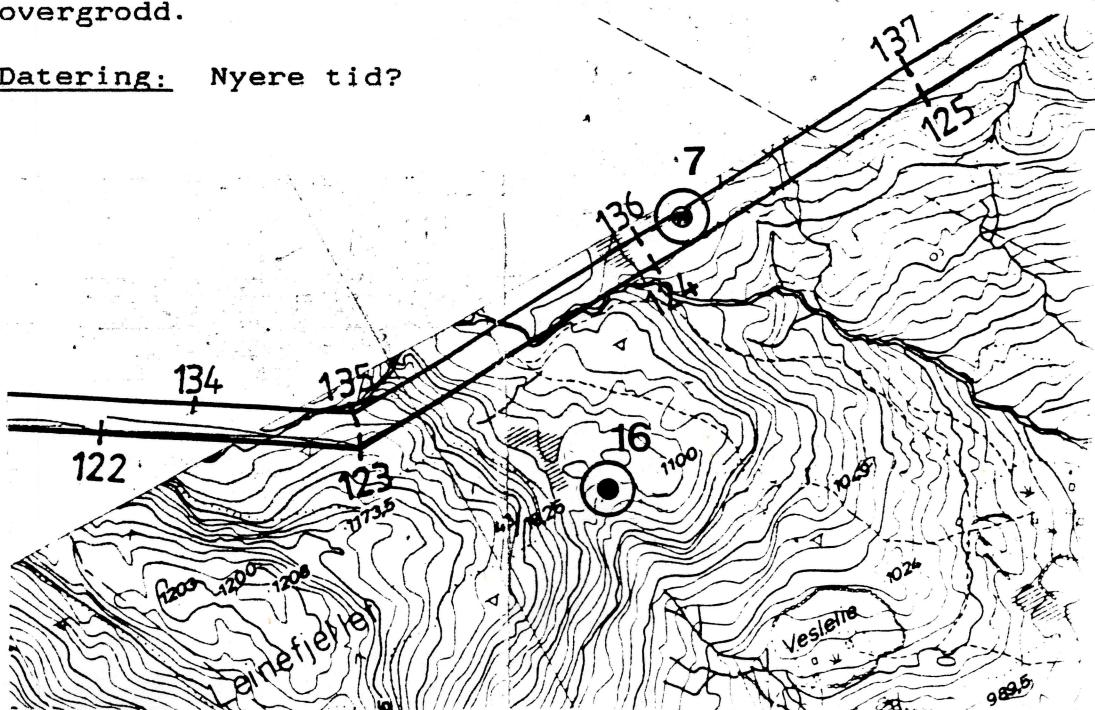
Fornminnebeskrivelse: Grop 1 måler 1,7 m NV-SØ og ca 1 m NØ-SV. Den er 0,4-0,5 m dyp. I NØ-re kant ligger en ca 0,6 m stor blokk. Det vokser lyng i kantene og gress i bunnen. Prøvestikk nede i gropen og på kanten var negative. Kantene øverst var erodert.

Grop 2 måler 1,3 m Ø-V, 0,9 m N-S og er 0,4 m dyp. I bunnen lå en del steiner 10-30 cm store. Det var ikke mulig å stikke her. Stikk langs kantene var negative. Inni sørnde kant lå en Stein med to små groper, antakelig spor etter boremaskin. 2 m V for gropen lå en Stein med tilsvarende merker.

Grop 3 er 1 m i tvm og 0,2 m dyp. Det vokser gress i bunnen, og kantene er erodert. Stikk nede i gropen og langs kantene var negative.

Her ble tatt flere stikk på platået og mellom gropene, alle negative. Gropene, bortsett fra nr. 1, ga inntrykk av å være fra nyere tid, men dette er noe usikkert, da de tross alt er ganske overgrodd.

Datering: Nyere tid?

Reg.nr. 8 Steinsetting

Flyfoto: A9 - 8936 Høyde o.h.: 1040 m.

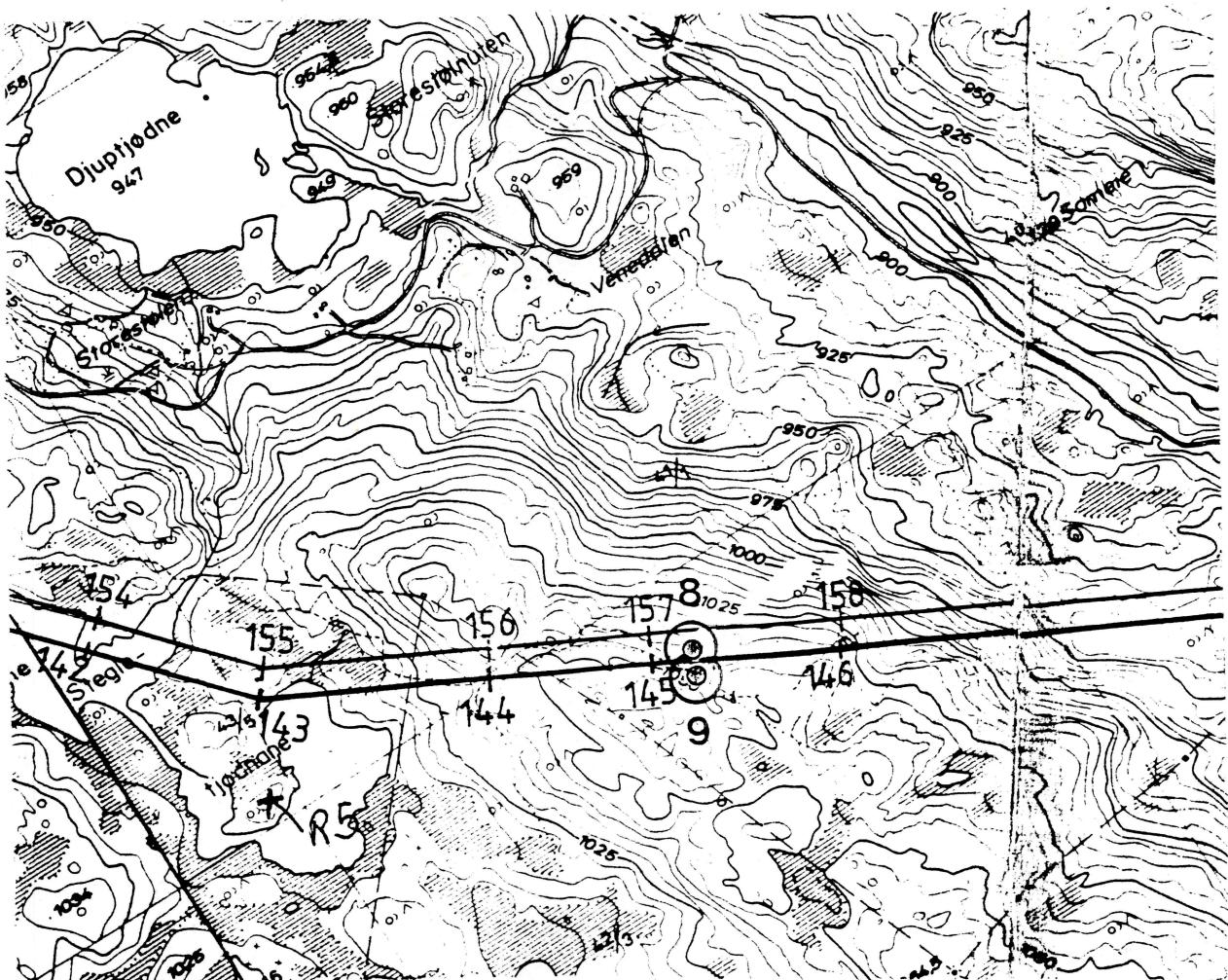
Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Leidulf Mydland og Olaug Økland 3.8.1987.

Terren og lokalisering: Funnstedet ligger SØ for Stegle-tjødnane, på en flate i hellingen S for Storestølen. Det ligger en del blokker og steiner omkring, men mellom disse er noen gressbevokste flater. Omkring vokser bjørk og en del einer. Steinsettingen ligger 47 m SØ for senterstolpen i mast 145 (ny trasé), 2 m ØNØ for en ryddet gate i krattskogen.

Fornminnebeskrivelse: Steinsettingen er elliptisk med bredde 2 m og lengde 4 m NV-SØ. Den er lagt opp av enkle 20-30 cm store steiner i rekke. I den NØ og NV enden mangler en del stein. Det kan synes som om det er en lav forhøyning i sentrum av ellipsen. NV for steinsettingen ligger en del steiner i enkel rekke, ca. 4 m lang. De kan se ut som om de danner en del av en større sirkel kant i kant med den elliptiske steinsettingen.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr.9 Steinsetting

Flyfoto: A9 - 8936 Høyde o.h. 1045 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

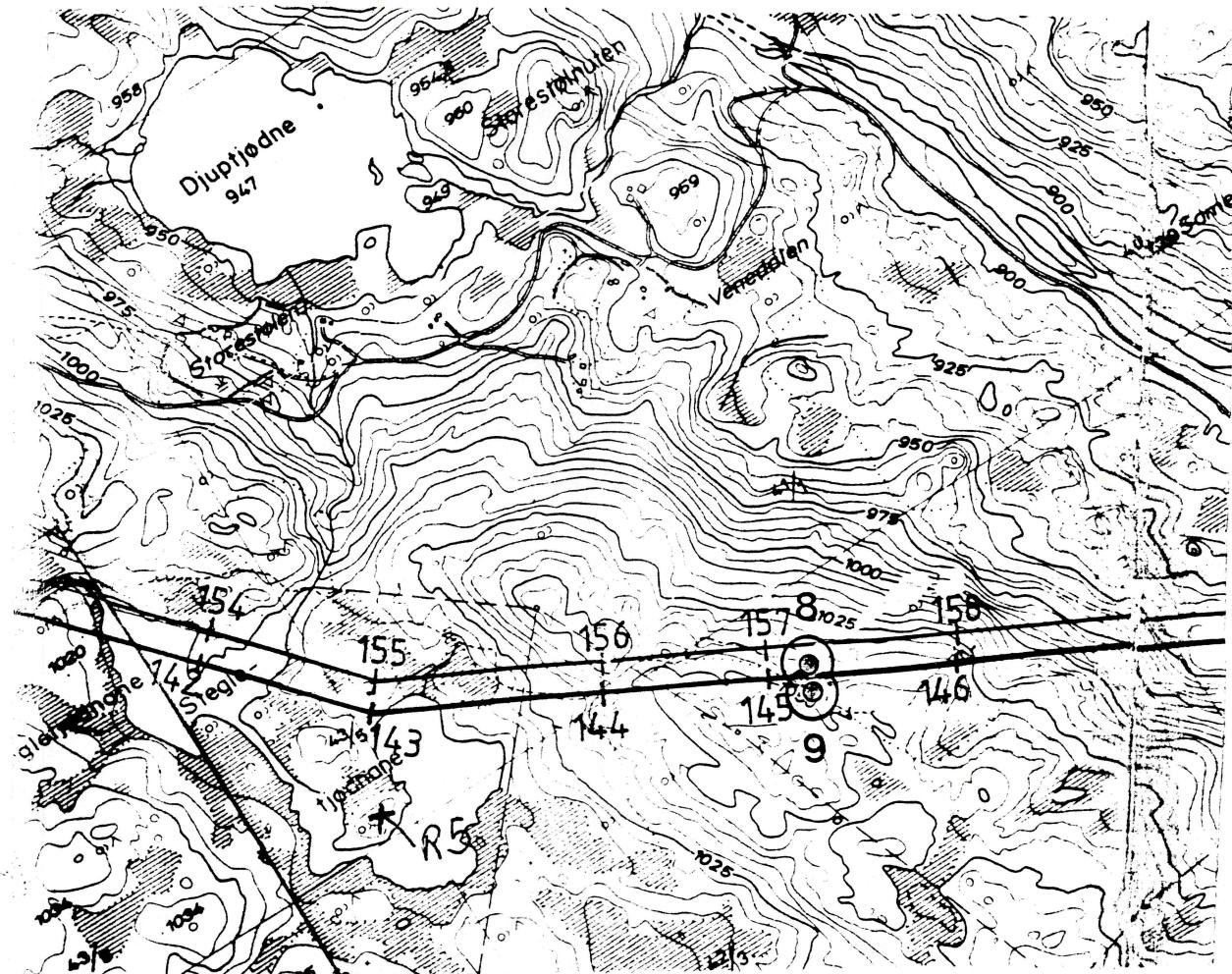
Registrert av Leidulf Mydland og Olaug Økland 3.8.1987.

Terren og lokalisering: Funnstedet ligger SØ for Stegle-tjødnane, i S-dre ende av en flate i N-hellingen S for Store-stølen.

Denne steinsettingen lå oppmurt mellom de nederste steinene i ura. Omkring vokste bjørk og einer. Steinsettingen lå 14 m SV for reg.nr.8 og 170° SØ for senterstolpe i mast 145 (ny trasé) i en avstand av 43 meter.

Funnbeskrivelse: Steinsettingen er tilnærmet kvadratisk og måler utvendig 1x0,95 m. Den er oppmurt av heller og Stein i 3-4 skifts høyde. Mot N er steinsettingen åpen. De indre mål er 45 cm ØV og 70 cm N-S. Dybden var ca. 35 cm. I den åpne delen mot N lå en lav helle i bunnen. Omkring vokste bjørk og einer, på selve steinsettingen en del krekling. Det ble tatt et prøvestikk inne i strukturen, uten funn.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 10. Trekull i prøvestikk.

Flyfoto: A8 - 8936. Høyde o.h.: 840 m
Hol kommune, Buskerud fylke.

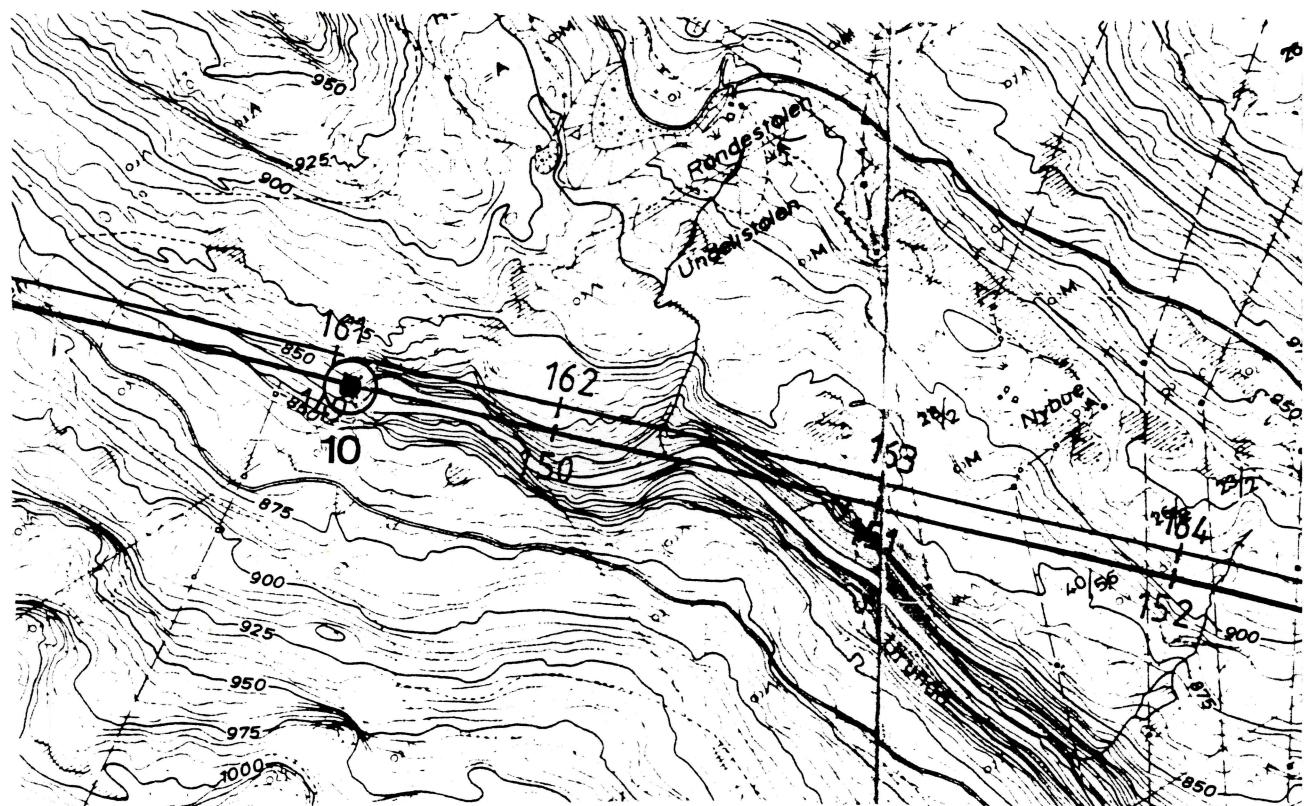
Registrert av Leidulf Mydland og Olaug Økland 3.8.1987.

Terreng og lokalisering: Mast 149 (ny trasé) ligger i en helling mot vest, ned mot en foss i elva Urunda, like vest for Randestølen. Her er en mulig ryddet flate som i S og V er avgrenset av elva. Fra sentrumsstikka for mast 149 er det 2,6 m til NV-hjørnet av den mulige ryddete flaten. Fra SV-hjørnet er det 6,2 m. Godt utsyn nedover elva.

Fornminnebeskrivelse: Mulig ryddet flate, 9x4,5 m, orientert NV-SØ. Omkranset av stein som dannar en "mur" mot V og N - naturlig urd mot Ø. Bevokst med bjørk og einer, lyng og gress i undergrunnen. I 4 prøvestikk, tatt på flaten, ble det funnet store kullbiter 8-10 cm under torvoverflaten og like over utvaskingslaget. 6 prøvestikk like utenfor flaten var uten kull.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg. nr. 11: Trekull i prøvestikk.

Flyfoto: A7 - 8936. Høyde o. h.: 910 m

Hol kommune, Buskerud fylke.

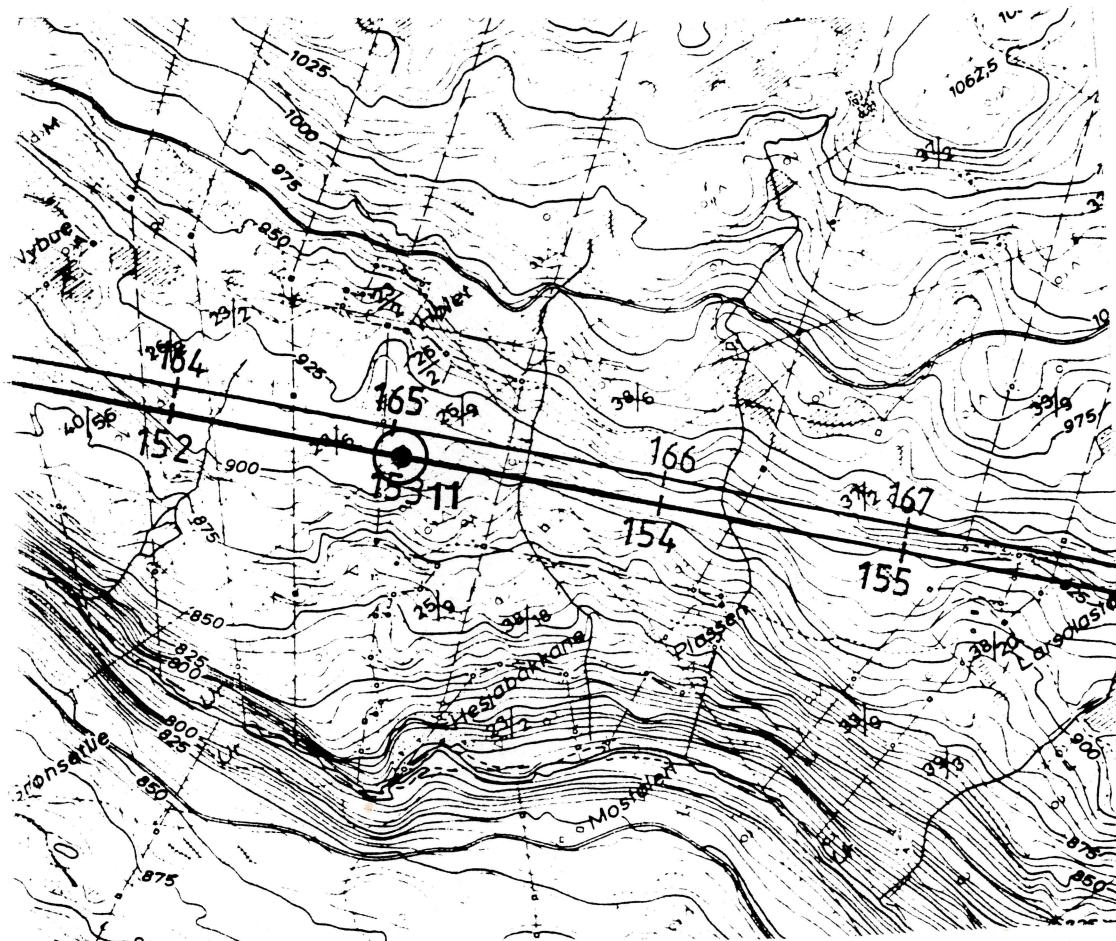
Registrert av Leidulf Mydland og Nina Hagerup 31.07.1987.

Terreng og lokalisering: Ved mastefeste nr. 153 (ny trasé) ble funnet trekull i prøvestikk. Stedet ligger like vest for plassen Hølet, ved sørøstre del av en myr. Her er en liten voll med tørre bunnforhold. Endel blokker i dagen.

Fornminnebeskrivelse: To prøvestikk med kullbiter. Kullet lå i et lag på 1 cm tykkelse like over utvaskingslaget. Prøvestikkene lå 2-3 m fra hverandre i sentrum av mastefeste 153.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 12 Trekull i prøvestikk

Flyfoto A6 - 8936. Høyde o.h.: 960 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

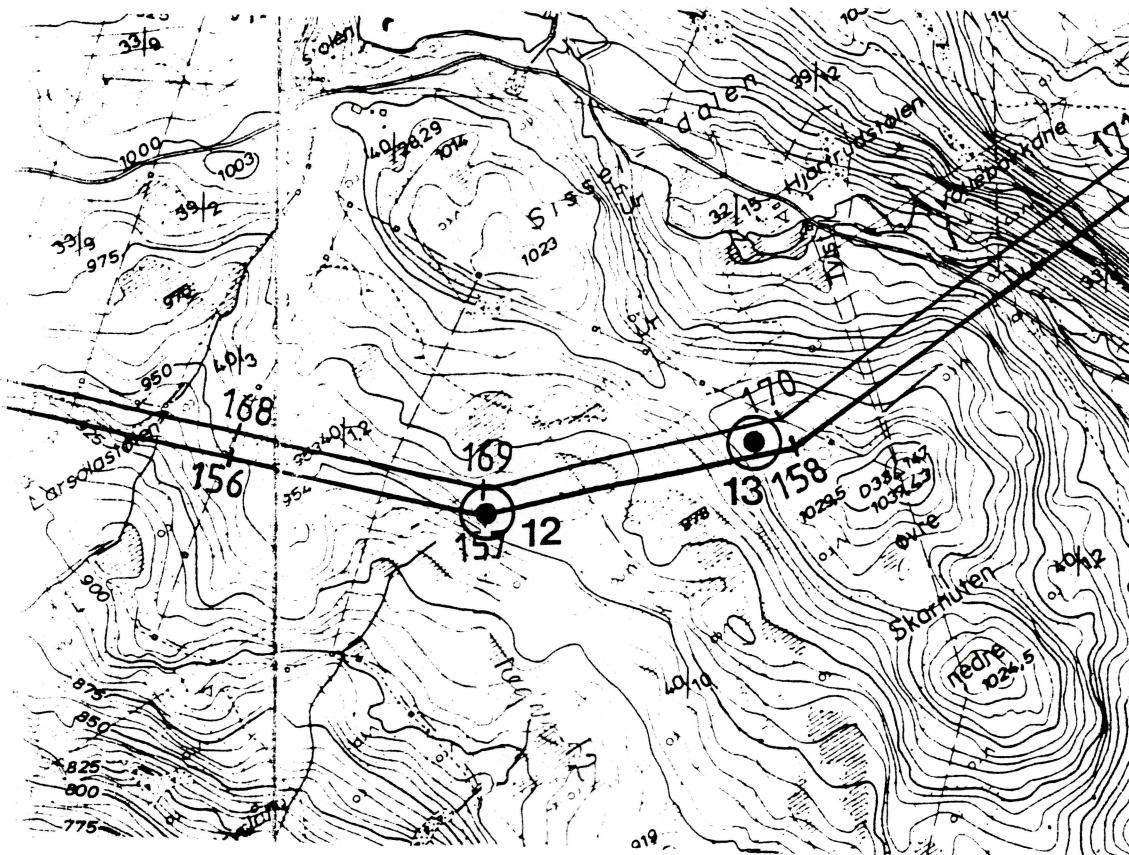
Registrert av Olaug Bergseth og Kristin Holtermann 30.7.1987.

Terren og lokalisering: Prøvestikket med kullhorisont, ligger på en terrasse i SV-hellende terren nordvest for Nedre Skarnuten. Området preges av tett bjørkeskog, einer, lyng og mose. Innmålt ligger prøvestikket 8 m fra mastepunkt 157 (ny trasé), og 21 m fra SV-re mastefot til gammel mast 169. Utsikten begrenses av bjørkeskogen. Det er mye stein/blokker i undergrunn som for det meste er overgrodde.

Fornminnebeskrivelse: Prøvestikket er 30x30cm og torven er snudd. I stikket var 5 cm torv, 5 cm kull/kullbiter (ca 3x3 cm store) og 20 cm brun/beige sand/grus. Andre stikk i umiddelbar nærhet var alle negative.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 13: 2 gropes og 1 prøvestikk med trekull

Flyfoto: A4 - 8936. Høyde o.h.: 1005 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Olaug Bergseth og Kristin Holtermann 30.7.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger like nordvest for Øvre Skarnuten og sørvest for Hjartrudstølen. De to gropene ligger litt NV for mast 158 (ny trasé) i en lysning i tett bjørkeskog med lyng, gress, mose og einer. Området preges av skrånende terrasser, hvor flatene er forholdsvis fuktige. De to gropene ligger på en slik flate. Det er mye Stein og blokker i nærheten. Ø for gropene stiger terrenget, mens det i V skrånar nedover. Både i Ø og V er det mye kratt. Grop 1 ligger 37 m V for gammel mast 170. Grop 2 ligger 6 m SSV for grop 1. 2 m NV for grop 2 ble det funnet trekull i et prøvestikk. Ø for grop 1 er det tydelig spor av vannsig.

Fornminnebeskrivelse:

Grop 1: Måler N-S 1,8m og Ø-V 2,1 m. Dybde 0,9 m.

På sidene nede i gropen ligger 0,15-0,7m store steiner/blokker, som er delvis mosekledd. Disse steinene kan ha vært oppmurt. Det er antydning til voller rundt kanten.

Grop 2: Måler N-S 1,5 m og Ø-V 1,5 m. Dybde 0,6 m, medregnet 0,2 m høye voller. Sidene er dekket med gress og lyng.

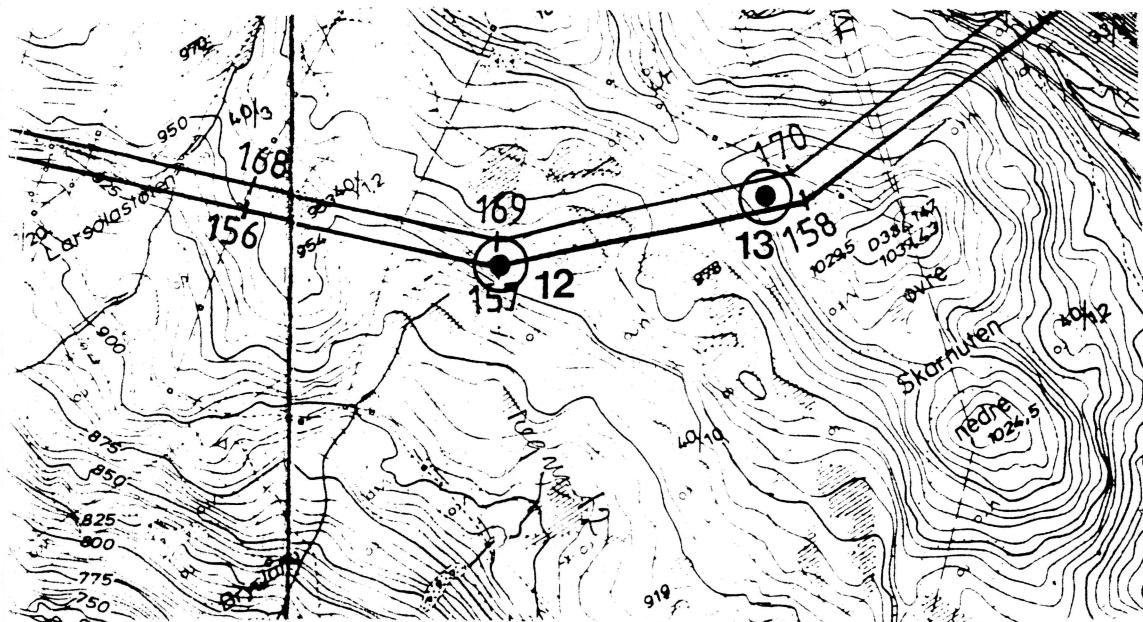
Enkelte steiner/blokker er synlige bl.a. en blokk som ligger midt nede i gropen.

Det ble tatt prøvestikk i gropene og utenfor, men bortsett fra et stikk ca 2 m NV for grop 2, var alle negative.

Det positive stikk: 12 cm torv, 3 cm mørk beige sand/grus, 4 cm lysgrå sand/grus med kull-fragmenter, 4 cm lysgrå sand/grus.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 14: Steinoppmuring og trekull i prøvestikk.

Flyfoto: A4 - 8936. Høyde o.h.: 1030 m.
Hol kommune, Buskerud fylke.

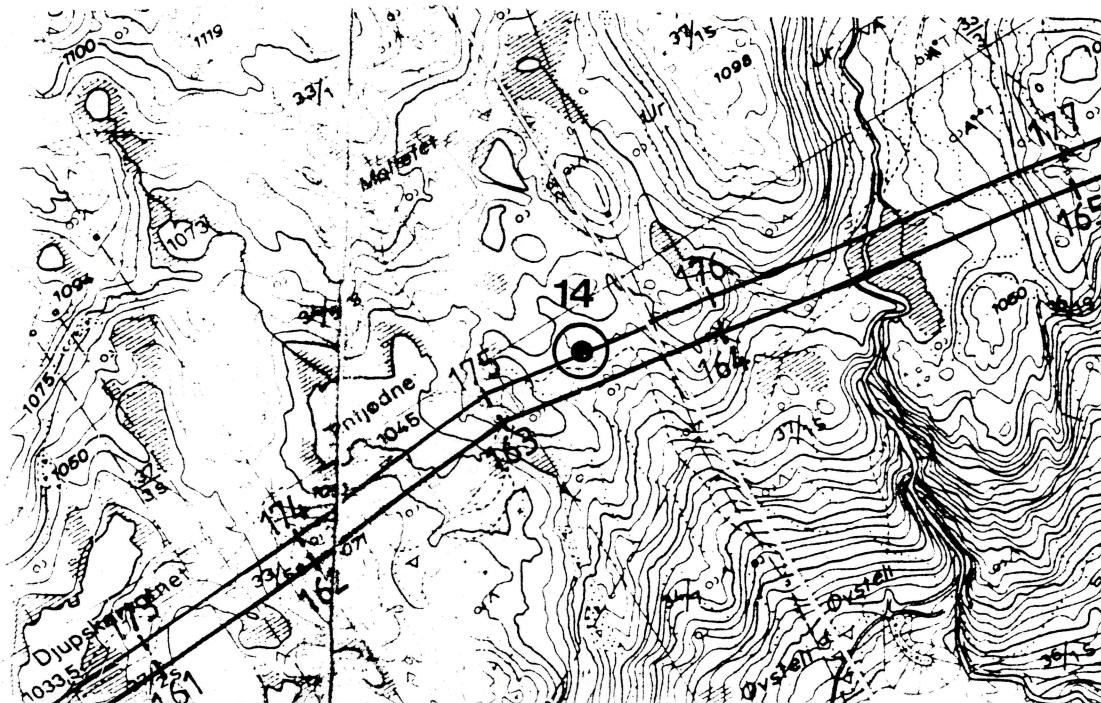
Registrert av Olaug Bergseth og Kristin Holtermann 29.7.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstaden heiter Tintjødnet og ligg nord for Øvsteli, på eit smalt eid i ulendt terreng, mellom gamal mast 175 og 176 og mellom mastepunkt 163 og 164 etter den nye traséen. Steinoppmuringa ligg i NØ-re del av ei omlag 20x6 m flate med steinar/blokker. Steinane/blokkene er "svarte" uten vegetasjon og av same type som oppmuringen er laga av. I området er det mykje Stein, overvakse av gras og lyng. Vegetasjonen er dominert av bjørk og vier. Ettersom strukturen ligg i eit sokk i terrenget blir utsynet hindra av åskoller og skog.

Fornminnebeskrivelse: Strukturen som har eit ytre mål på 1,1x1,1 m og måler 0,4 m på det høgaste. Strukturen består av ein flat Stein omlag 0,9 m lang, 0,8 m breid og 0,2 m tjukk. Oppå denne er det i Ø, N og S opplagde steinar/blokker 0,2-0,5 m store. Kantane er noko utrasa. I V er det ikkje nokon oppmurt kant, men det ligg ein del flate steinar utenfor oppmuringen, desse kan ha utgjort austre side i steinstrukturen. Strukturens indre måler i N-S ca 0,55 m og i Ø-V 0,7 m. Inne i oppmuringen ligg nokre blokker, truleg innrasa frå sidene. Steinane i strukturen er bare. Omkring veks det gras. Strukturen er lett synleg og klårt markert. Av dei prøvestikk som vart teke utenfor strukturen var eit med kol. Strategrafi: 10 cm torv, 10 cm brun jord. 2 cm ned i den brune jorda blei det funne kolfragmenter. Kolet kom ikkje til syn i profilen.

Funn ved registreringen: Trekol - ikkje innsamla.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 15. 4 kullmiler.

Flyfoto: A3 - 8936. Høyde o.h.: 1045 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Nina Hagerup og Kristin Holtermann 4.8.1987.

Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger ovenfor Orrhamar, NV for mastepunkt 166 i tett bjørkeskog. Terrenget er preget av lyng, gress, einer og store blokker. Området er svært uoversiktlig.

Kullmile 1 ligger ca. 30 m (265°) VSV for gammel mast 178 og ca 30 m (350°) NV for mastepunktet 166 (ny trasé).

Kullmile 2 ligger ca. 17 m S for kullmile 1 og 22 m (320°) V for mastepunktet 166 (ny trasé).

Kullmile 3 ligger ca 56 m VNV for kullmile 1.

Kullmile 4 ligger ca 48 m V for kullmile 3.

Mellan kullmilene 1 og 2 er det stier/vannsig på kryss og tvers.

Kullmilene 1 og 2 ligger på en rygg hvor terrenget i SØ heller mot et myraktig område med en 5x10 m stor dam. V for kullmilene 1 og 2 er det skrånende terreng hvor kullmilene 3 og 4 ligger. I bunnen av skråningen er en N-S-gående sti som er klart avmerket på kartet.

Fornminnebeskrivelse: Alle kullmilene er nedskåret som groper i bakken.

Kullmile 1 måler ca 2 m SSV-NNØ og 1,7 m VNV-ØSØ. Den er ca 0,6 m dyp. I NV kant er antydning til en voll. Milen er dekket av mose, og noen steiner stikker frem. Et prøvestikk i VSV-del viste 9 cm torv og humus, 18 cm med kull, 3 cm grå sand/grus. Øverste del av kullaget inneholder en del stein.

Kullmile 2 måler 3 m SSV-NNØ og 2,6 m Ø-V. Den er mellom 0,7 og 0,9 m dyp. Milen har i NØ og i S en voll som er mellom 0,2 og 0,6 m høy. Vegetasjonen i milen er mose og lyng. Prøvestikket i midten av milen viste 2 cm torv, 2 cm grå grus/sand, 7 cm kull og 5 cm grå grus/sand.

Kullmile 3 måler ca 2,6 m N-S og 2 m Ø-V. Den er ca 0,8 m dyp. I sydvestre kanter en ca 1,5 m bred og ca 0,2 m høy voll. Milen er dekket med lyng og mose, og noen steiner stikker frem. I NØ kant ble tatt et prøvestikk: 4 cm torv/humus, 11 cm grå sand/grus, 7 cm kull, 3 cm grå sand/grus.

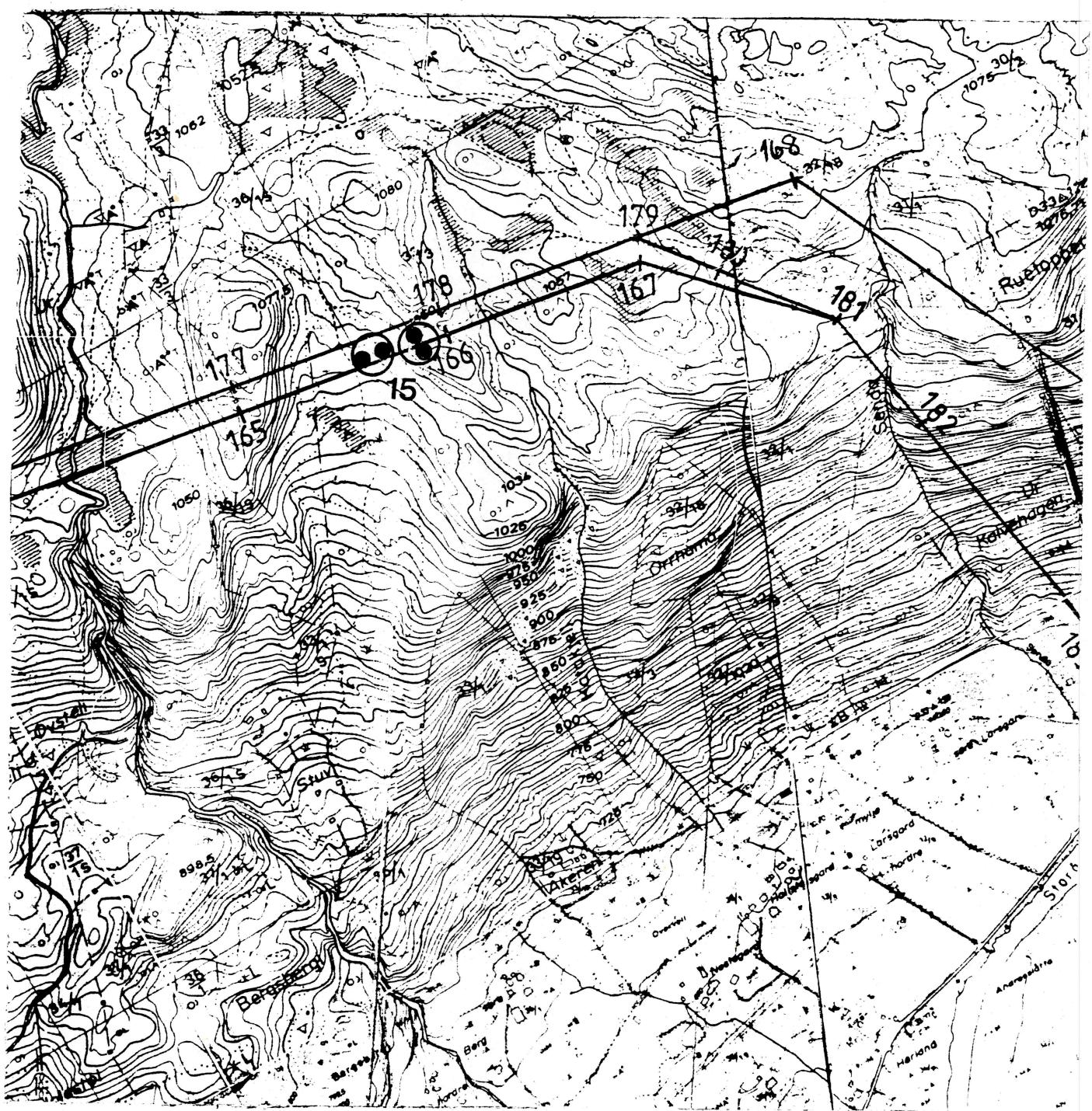
Kullmile 4 måler ca 2,5 m N-S og ca 1,8 m Ø-V. Den er 0,6 - 0,8 m dyp. Milen er dekket av lyng og mose. I prøvestikket i milen var ca 10 cm torv, ca 10 cm kull og ca 4 cm grå sand/grus.

I umiddelbar nærhet av kullmilene 1 og 3 er det i prøvestikk funnet kullfragmenter under ca 3-7 cm torv.

Kullmilene er vanskelig å se i terrenget, men er klart markerte i bakken.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr. 16 To dyregraver

Flyfoto: A16 - 8936. Høyde o.h.: 1095 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Olaug Økland og Øystein Geber 30.7.1987.

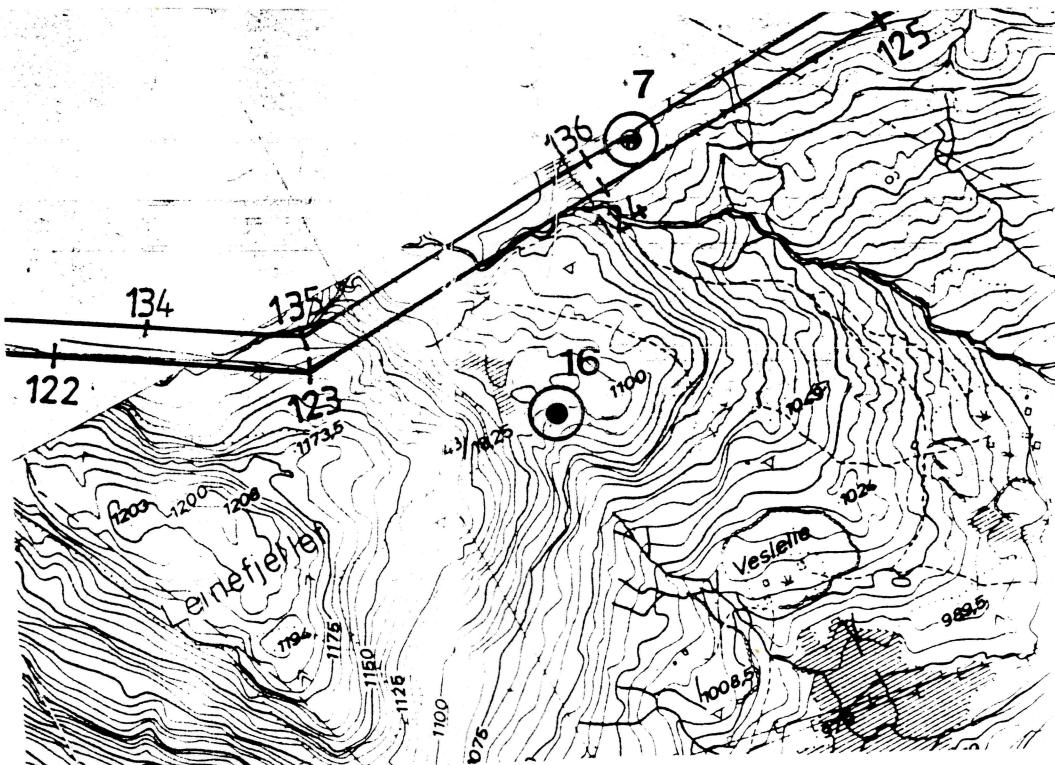
Terren og lokalisering: Dyregravene ligger i en N-S-gående bratt dal som går opp fra Veslelie ved Strandvatnet. Avstanden til inngjerdingen på Veslelie er ca 300 m. Her er et platå, nesten på toppen av dalen, og her ligger de to dyregravene. Mellom dem er en sti som går gjennom dalen.

Fornminnebeskrivelse: Dyregrav 1 ligger 2 m vest for stien. Den måler 3,5 m N-S, 2,4 m Ø-V og er 1,5 m dyp. Langs kantene på innsiden i Ø kan en ane oppmuring, ellers er den gjengrodd og gressvokst. Et einerkratt vokser langs V-kant.

Dyregrav 2 ligger 11 m V for 1. Den måler 2,5 m N-S, 2 m Ø-V og er ca 1 m dyp. På innsiden av S- og V-kant kan en ane stein. I S-kant et bjørketre.

Begge dyregravene var godt synlige og klart markert. V for gravene var en bergnabb som fungerte som ledegjerde. Muligvis er det i S, nedenfor gravene, ryddet vakk Stein, men noe ledegjerde lot seg ikke påvise.

Datering: Uviss alder (middelalder/førhistorisk?)

Reg.nr. 17 Trekull i prøvestikk

Flyfoto: A9 - 8936 Høyde o.h.: 1010 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Leidulf Mydland og Olaug Økland 6.8.1987.

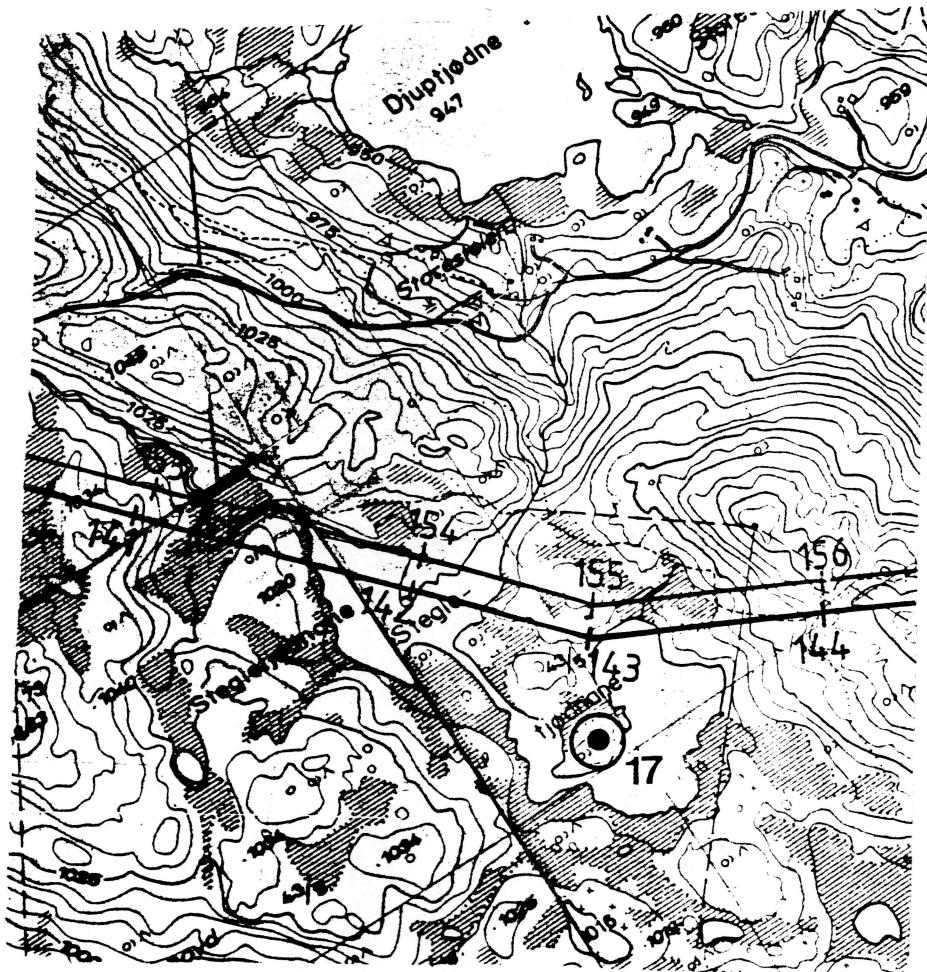
Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger på et nes på N-siden av den S-ligste av Steglatjødnane. Neset er nesten avsnørt fra land. Her er en liten forsenkning i N-S-lig retning. To prøvestikk her ga funn av trekull. Den ene forekomsten ligger 13 m N for vannkanten, den andre 26 m N for vannkanten.

Fornminnebeskrivelse: Det S-ligste funnførende stikk ga 1-2 cm kullag ca 10 cm under overflaten, i skiktet mellom torv og utvaskingslag. Flere andre stikk omkring var negative.

Det N-ligste funnførende stikk viste spredte kullbiter like over utvaskingslaget, ca 10 cm under overflaten.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

Reg.nr.18 Steinalderlokalitet.

Flyfoto: B2 - 8936 Høyde o.h.: 980 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Nina Hagerup og Kristin Holtermann 7.8.1987.

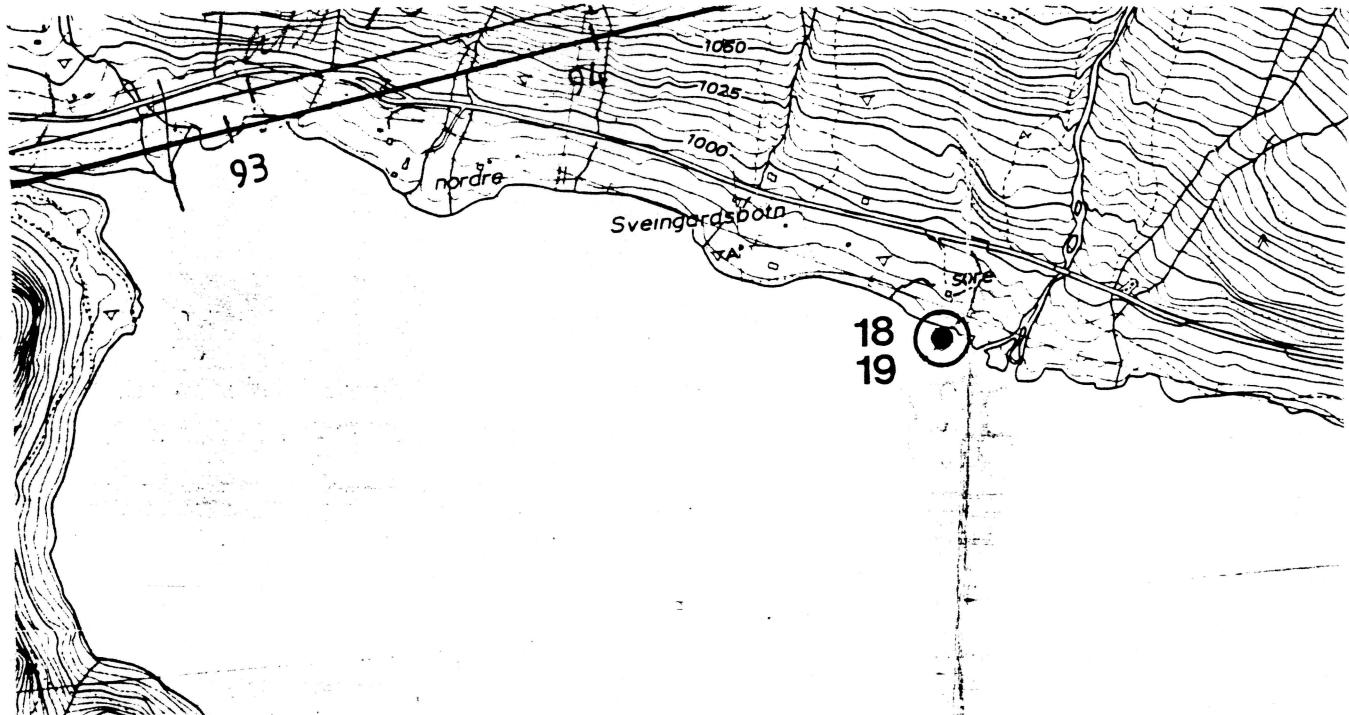
Terreng og lokalisering: Funnstedet ligger ved Strandavatnet, i reguleringssonen, ca 1200 m ØSØ for innfallsosen i vannet. Området er i reguleringssonen preget av sand/grus og blokker. 60 m V for den V-ligste utløpsosen for elven Tyrvida og 58 m SSV for det sydøstligste hjørnet på en hytte ble funnet en steinalderlokalitet. NNØ for lokaliteten er rester av et Ø-V-gående steingjerde.

Fornminnebeskrivelse: Lokaliteten som nå er eksponert av det oppregulerte vannet, mäter ca 4 m N-S og ca 10 m Ø-V. Det ble overflatesamlet en avbrukket flatretusjert spiss og 33 avslag av hvit og grønlig kvartsitt, samt et 1x1 cm flatt fyllittstykke som er gjennomboret med et lite hull. I V og N er lokaliteten avgrenset av store blokker, i S er en ca 7x8 m stor torvflate hvor det i nordlige kant ble tatt et prøvestikk.

I stikket var ca 8 cm torv, 12 cm fet, brun jord med kullfragmenter og 7 cm rød/brun grus. Sannsynligvis ligger materialet kun i overflaten. Det ble satt opp små varder for å markere lokalitetens ytre avgrensinger.

Funn ved registreringen: 1 avbrekket flatretusjert spiss av grønlig kvartsitt, 33 avslag av hvit og grønlig kvartsitt, 1 stk. 1x1 cm stort fyllittstykke med gjennomboring.

Datering: Senneoliticum/bronsealder.

Reg.nr. 19 Funn av jerngjenstander.

Flyfoto: B2 - 8936 Høyde o.h.: 980 m.

Hol kommune, Buskerud fylke.

Registrert av Nina Hagerup og Kristin Holtermann 7.8.1987.

Terren og lokalisering: Funnstedet ligger ved Strandavatnet, i reguleringssonen, ca 1200 m ØSØ for innfallsosen i vannet. Området er i i reguleringssonen preget av sandgrus og blokker. 60 m V for den V-ligste utløpsosen for elven Tyrvida og 58 m SSV for det sydøstligste hjørnet på en hytte ble funnet en steinalderlokalitet. NNØ for lokaliteten er rester av et Ø-V-gående steingjerde.

Fornminnebeskrivelse: På samme sted hvor steinalderfunnene, reg.nr. 18, ble gjort, ble det også funnet en hestesko av jern og litt av et bissel. De to gjenstandene lå ca 1 m fra hverandre.

Reg. nr. 11: Trekull i prøvestikk.

Flyfoto: A7 - 8936. Høyde o. h.: 910 m

Hol kommune, Buskerud fylke.

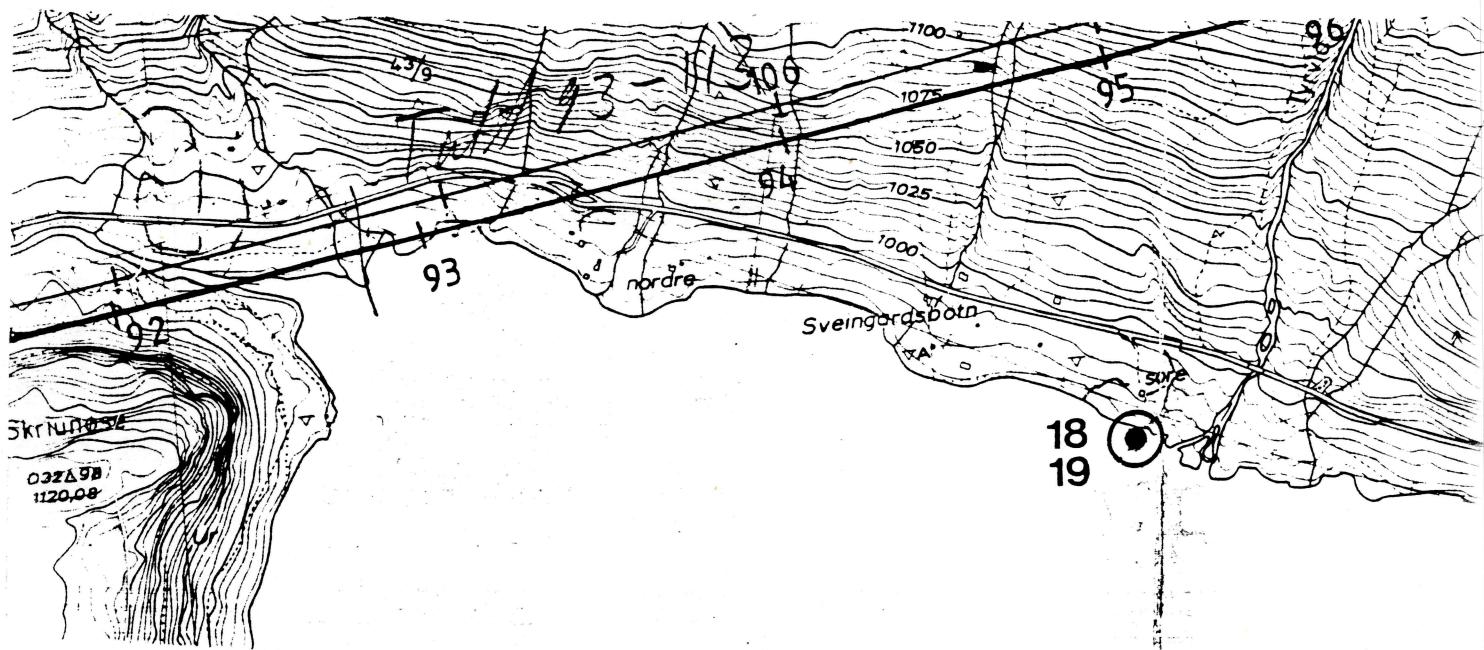
Registrert av Leidulf Mydland og Nina Hagerup 31.07.1987.

Terren og lokalisering: Ved mastefeste nr. 153 (ny trasé) ble funnet trekull i prøvestikk. Stedet ligger like vest for plassen Hølet, ved sørøvre del av en myr. Her er en liten voll med tørre bunnforhold. Endel blokker i dagen.

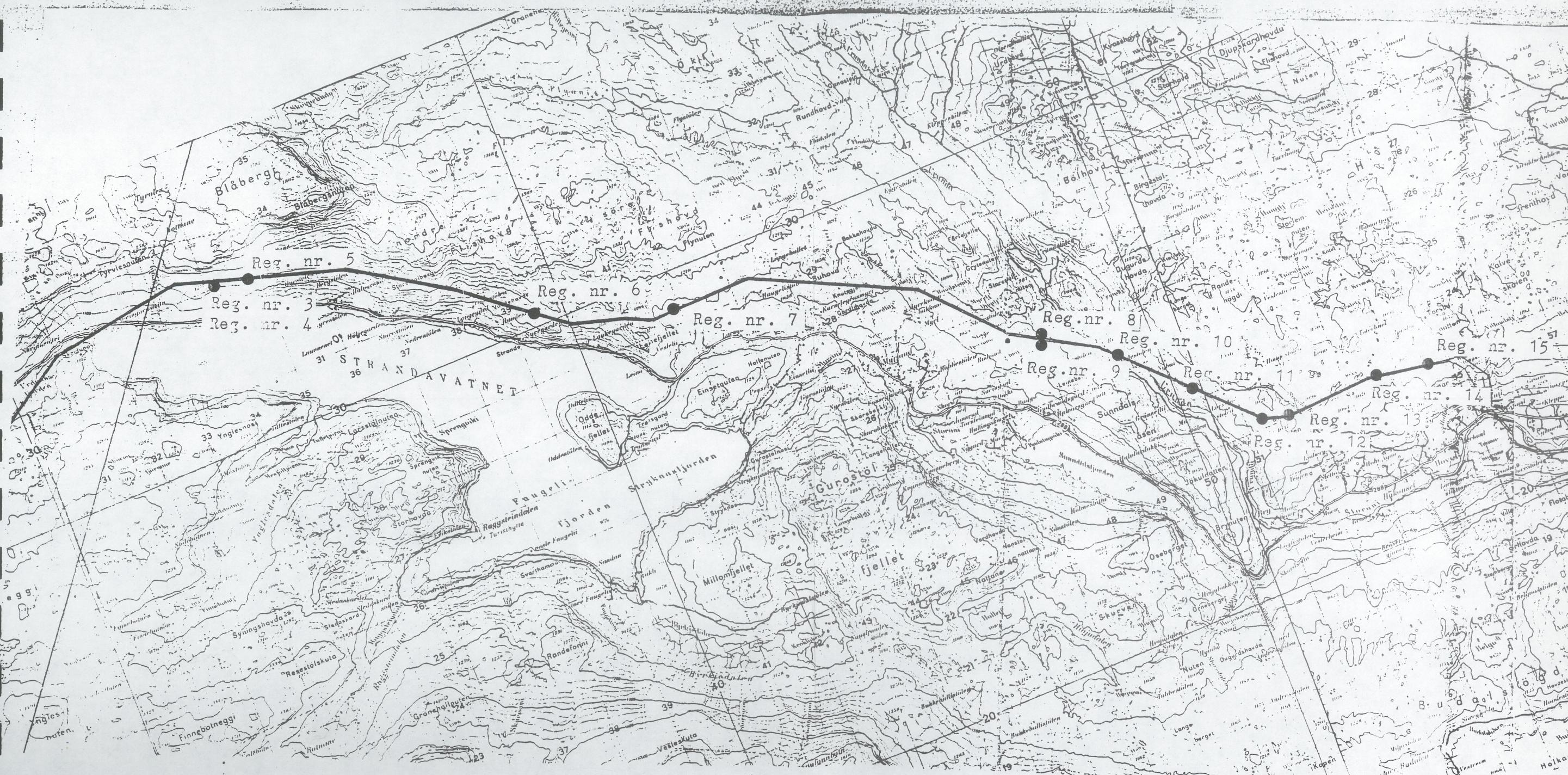
Fornminnebeskrivelse: To prøvestikk med kullbiter. Kullet lå i et lag på 1 cm tykkelse like over utvaskingslaget. Prøvestikkene lå 2-3 m fra hverandre i sentrum av mastefeste 153.

Funn ved registreringen: Trekull - ikke innsamlet.

Datering: Uviss alder.

UNIVERSITETET I BERGEN
HISTORISK MUSEUM

OLDSAKSAMLEDE

J.nr. 002291 20

SAKJ. PON

5

BERGEN,

26. august 1988
Vår ref. SF 3/88
SI/Kbj.

Oslo lysverker
v/Brede Kraabøl
Boks 2481 Solli
0 202 Oslo 2

420 kV linje Aurland I - Hol I. Arkeologiske etterundersøkser.
Befaring 15. august.

Vi viser til tidligere korrespondanse om denne saken, senest vårt brev av 22.7. 1988 hvor det ble avtalt befaring 15. og 16. august.

Historisk museum ved førstekonservator Indrelid foretok i dagene umiddelbart før befaringen en supplerende undersøkelse av endel av de punkter som ble registrert i fjor. På grunnlag av disse undersøkelsene ble det lagt opp et program for befaringen, som fant sted den 15. august.

På befaringen deltok avd.ing. Helge Ulsberg og ing. Johan Kleivi, begge fra Oslo lysverker, prosjektingeniør Øystein Løland fra ing.firmaet Tron Horn A/S og førstekonservator Svein Indrelid, Historisk museum, Universitetet i Bergen.

Under fjorårets registrering ble det påvist 23 strukturer av kulturhistorisk interesse i tilknytning til den foreslalte kraftlinjetrasé fra Aurland I til Hol I. Disse er spesifisert nærmere i registreringsrapporten av 19.7.1988 og fordeler seg langs traséen som følger:

Ved mastefeste (ny mast) 60:	steinsetting (reg. nr. 1)
" "	77: trekull i prøvestikk (reg. nr. 2)
" "	99: 2 steinsettinger (reg. nr. 3 og 4)
" "	101: steinoppmuring (reg. nr. 5)
" "	116: trekull i prøvestikk (reg. nr. 6)
" "	124: 3 groper uten trekkull (reg. nr. 7)
" "	145: 2 steinsettinger (reg. nr. 8 og 9)
" "	149: trekull i prøvestikk (reg. nr. 10)
" "	153: Trekull i prøvestikk (reg. nr. 11)
" "	157: Trekull i prøvestikk (reg. nr. 12)
" "	158: 2 groper og 1 prøvestikk m/trekull
" "	163: steinoppmuring og trekull i prøvestikk (reg. nr. 14)
" "	166: 4 küllmiler (reg. nr. 15)

Felles for de aller fleste av registreringene er at det er vanskelig å fastslå alderen på strukturene. For enkelte av dem bl.a. forekomstene av trekull i prøvestikk og küllmilerne, kan dette la seg gjøre, f.eks. ved radiologisk datering, men det vil kreve nærmere undersøkelser på stedet i form av utgraving. Det vil antakelig også være mulig å komme frem til en sannsynlig

alder på enkelte av steinsetningene, i første rekke de som ligger på steder hvor det også er funnet trekull under torven. Det vil imidlertid i disse tilfellene være påkrevet med ganske omfattende utgravnninger for å kunne fastslå eventuell funksjonell sammenheng mellom trekull og steinsetting. Dersom slik sammenheng kan påvises, vil strukturene kunne dateres med 14C-metoden. For de øvrige objekter vil det neppe være mulig å komme frem til noen sikker alder.

Hovedinntrykket er imidlertid at de fleste strukturene virker "sene" og at de færreste - om noen - er fra førhistorisk tid. Det er også uklart om noen av dem går tilbake til middelalderen, men det er sannsynlig at kullmilene kan gjøre det. Det samme kan være tilfellet med enkelte av trekullforekomstene. Steinsetningene/-oppmuringene er ikke av typer som har lett daterbare paralleller i førhistorisk tid og middelalder. Kartløp-utviklingen på steinene kan imidlertid indikere en datering innenfor de siste 3-4 generasjoner, men denne aldersfastsættelsen er usikker.

Historisk museums konklusjon, ut fra de supplerende undersøkelserne 13. og 14. august d.å. ble derfor at det uansett alder ville være mer rasjonelt å merke opp de objekter som kan være av særlig kulturhistorisk interesse, slik at skade kan unngås ved anleggsarbeidet, enn å investere mera tid og penger på å få sikker avklaring på hvilke av objektene som kommer inn under lov om kulturminner. På et forberedende møte om kvelden den 14. 8. mellom Ulsberg, Lolland og Indrelid ble dette prinsippet akseptert av samtlige.

En gikk så over til å vurdere hvilke objekter som skal merkes opp, og ved befaringen 15.8. ble oppmerking foretatt for noen av disse. Oppmerkingen skjer ved at det rammes ned rødmalte peler omkring det objekt som skal beskyttes.

Det ble foretatt/skal foretaes oppmerking av følgende objekter:

Ved mastefeste 60, reg. nr. 1:	oppmerking foretatt 15.8.
" " 99, " "	3: " " "
" " 101, " "	5: " " "
" " 145, " "	8 og 9, skal oppmerkes senere
" " 163, " "	14: " " "
" " 166, " "	15: " " "

Når det gjelder forekomstene av trekull i prøvestikk (reg. nr. 2, 6, 10, 11 og 12) har de foretatte arkeologiske undersøkelser ikke gitt indikasjoner på at kullet inngår i konstruksjoner e.l. Prøvestikkene indikerer beskjeden utbredelse av forekomstene. Da ingen av forekomstene synes være av førhistorisk alder, og da det heller ikke er overveiende sannsynlig at de er fra middelalderen, vurderte en det slik at disse lokalitetene ikke kan karakteriseres som kulturhistorisk interessante. De blir følgelig heller ikke oppmerket, og det er ikke nødvendig å ta særlige hensyn til dem under anleggsarbeidet.

Når det gjelder reg. nr. 4, en liten oppmuring av tilfeldig form og neppe av særlig høy alder, er det heller ikke her nødvendig med særlige hensyn, og oppmuringen merkes ikke opp.

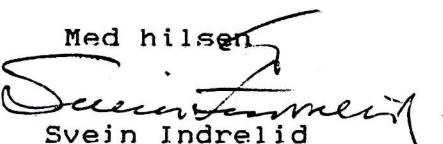
De tre gropene, reg. nr. 7 er av nyere dato og er uten kulturhistorisk interesse. Merkes ikke opp. De samme gjelder de to gropene under reg. nr. 13.

Oppmerkingen av reg. nr. 8, 9, 14 og 15 vil bli foretatt av ingeniør Kleivi i god tid før anleggsarbeidet starter.

Under befaringen ble også de nye mastepunktene for linjeomleggingen NV for Vestredalen, Aurland kommune, gått opp, fra mast 44 til mast 48. Det ble ikke gjort funn av kulturhistorisk interesse her, og Historisk museum har ingen merknader til omleggingen.

Med dette er de arkeologiske undersøkelsene i forbindelse med kraftlinjekontrakten Aurland I - Hol I avsluttet, og Historisk museum har ingen videre merknader til planen. En vil imidlertid gjøre oppmerksom på at dersom det under anleggsarbeidet kommer for dagen funn eller strukturer som kan være fra forhistorisk tid eller middelalder, må arbeidet stanses inntil nærmere undersøkninger er foretatt av Historisk museum, dersom funnet gjøres i Sogn og Fjordane fylke, eller Universitetets Oldsaksamling, dersom funnet gjøres i Buskerud fylke, jfr. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 §8.

Historisk museum takker for godt samarbeid.

Med hilsen

 Svein Indrelid
 seksjonsleder

Kopi til: Avd.ing. Helge Ulsberg, Oslo lysverker
 boks 2481 Solli, 0202 Oslo 2

Ingeniør Kleivi, 3540 Nesbyen

Tron Horn A/S v/prosjektning. Øystein Løland
 Bygdøy allé 21, 0262 Oslo 2

Universitetets Oldsaksamling, Frederiks gate 2, 0164
 Oslo 1